

Veto

Leuvens Studentenweekblad
Jaargang 14, '87-'88
Nr. 12, dd. 14 december 1987
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringsorganisatie
Verantw. Uitg.: Didier Wijnants
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Kringkladden

We zijn er weer eens ingedoken: de kringblaadjes, die kleindoden die wij zo graag koesteren en knuffelen, in de wafjes leggen en vertroetelen. Om ze daarna van kop en staart te ontdoen en tussen duim- en wijsvinger plat te drukken. Oeps... pagina 5.

Grenzeloos

Grenzeloos is niet alleen de stupiditeit van onze politici op een verkiezingszondagavond, grenzeloos is ook de pret die we op die manier kunnen beleven. Grenzeloos is bovendien *Artsen zonder Grenzen*, de vereniging die dit werkingsjaar in de fokus staat bij Medica. Pagina 11.

Tesis

Niets is nog zeker in het rijk van de thesissen en de tesisten. Hervormingen worden halsoverkop doorgevoerd zodat heel wat studenten (onder andere in Pol & Soc) voor onverwachte moeilijkheden komen te staan. Van studentenzijde komt er dan ook stilaan reactie: op pagina's 2 en 3 een blik in *De Tesis, het hoe, wat, waarom van een akuit probleem*.

Ont

Hoe zit het tegenwoordig met de ontwikkelingsamenwerking? De zopas beoordeelde regering heeft er niet bepaald veel aan gedaan, integendeel zelfs. Dit departement heeft de laatste jaren fors moeten inbinden. Aan de andere kant bestaat er echter ook discussie over de manier waarop de ontwikkelingsamenwerking concreet moet werken. Grootchalig of kleinschalig? Pagina 4.

VERKIEZINGEN -
Gisteren nog voor houvast, vandaag losjes in de prullemand. België werd ter stemming geroepen, en de politici lieten de straten bevuild achter. (Foto Filip Dutolt)

Almabegroting 1988

Nieuwjaar: Alma wéér vijf frank meer

Regeren is niet gemakkelijk. We hebben het altijd al gezegd. Treinen die er toch niet zo SuperSnel doorheen geraken als verwacht, autiekke bruine inwoners van dit land die plots dat absurde bolletje ook wel eens willen kleuren, en universiteiten die alsmar meer geld vragen. Gelukkig doet onze eigenste KU Leuven dat laatste liever niet. Die stuurt financiële perikelen gewoon 'Terug naar afzender', in dit geval de *vzw Alma universiteitsrestaurants*. Dat het dan de achthonderdvijfentigste aanval op ons portemonneke vormt, heeft geen belang.

Begroten is niet gemakkelijk. Jan de Vuyst, voorzitter van de Raad van Bestuur (RvB) van Alma, heeft het ook altijd gezegd. In de Veto van vorige week stond één en ander over de begrotingsproblemen op de Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS). Voor '88 zou er nog 7 miljoen deficit op de ontwerpbeegroting van RvS mogen staan, vriendelijk bijgepast door de Raad van Beheer van de KU Leuven. Dat is echter 3 miljoen minder dan vorig jaar, dus moet er bespaard worden. Een gelijkaardige inkrimpende activiteit wordt zachtjes doch beslist gesuggereerd door de Sint-Annabesparingen. De heren die in de Alma-top en ook in de Alma-RvB zetelen - Jan De Vuyst is toevallig ook directeur Studentenvoorzieningen... -, weten al op voorhand dat RvS aan Alma besparingen wil opleggen. Zij voelen natigheid en willen op RvS een goed figuur slaan. Gevolg: zij aanvaarden de genomen besparingsoptie. Een groot deel van de RvS-besparingen komt zo op het hoofd van Alma terecht. Want Alma neemt al een hele brok van het beschikbare RvS-budget voor zijn rekening, en de 'besparingslogika' eist dat daarin gesnoeid wordt, of dat er een 'inspanning' gedaan wordt. Die logica ontgaat ons volledig. Het feit dat RvS zo'n groot deel van zijn budget in Alma steekt, mag nog geen voorwendsel zijn

om in de werkingstoelagen van Alma juist nu te gaan snoeien.

Alma zit namelijk een klein beetje in moeilijkheden. Door de afschaffing van de twee-urenregeling is het budgetair niet meer voordelig jobstudenten aan te werven. Sociaal gezien staan de jobstudenten nu immers gelijk met de 'gewone' werknemers; ze genieten van de sociale zekerheid (in verband met vakantie, arbeidsongeval, zondagswerk, ...), maar kunnen bijvoorbeeld niet meer in aanmerking komen voor vakantiewerk (zie Veto nr. 8). Voor Alma is het probleem dat ze nu 10,5 miljoen, berekend aan de hand van het huidige jobstudentenbestand, méér nodig heeft om die sociale zekerheid te kunnen financieren. Bovendien is lagere aanvraag van 7 miljoen van daarmet komt dus nog eens 10,5 miljoen. Soepel als we zijn, ronden we het tekort af op 18 miljoen. Gevolg: snoeien op verschillende posten, voor één keer niet die in verband met de studenten. Proficiat, kerels. Na veel rekenoefeningen blijft er echter nog 11 miljoen tekort over.

Stereo

En met die 11 miljoen wil de Alma-RvB niet naar RvS. Dus moeten er oplossingen gevonden worden, en daarin zijn diezelfde heren van daarmet zéér creatief. Bijvoorbeeld: "Laten we de maaltijd-

prijs verhogen, bijvoorbeeld met 5 frank. Dan zitten we nog met een deficit van ongeveer 4 miljoen. Daarmee kunnen we wel naar de RvS." Ofwel: "Laten we de uitslag van de verkiezingen afwachten, dan krijgen de universiteitsrestaurants misschien toch nog een speciaal statuut, en kunnen we zonder problemen evenveel jobstudenten tewerkstellen stellen als nu." (Alma heeft dat speciaal statuut aangevraagd, maar dat is door het huidige Ministerie van Sociale Zaken afgewezen). Op de vraag van de studenten of ze dan ook de prijs weer met 5 frank naar beneden zouden halen, indien de kersverse regering het statuut wél zou teekenen, antwoordde men dat ze het geld dan wel ergens anders zouden voor gebruiken. "Het personeel is bijvoorbeeld dringend aan een beloning voor hun inspanningen toe!" Volledig mee akkoord, maar waarom schrijven ze dat niet in de ontwerpbeegroting en laten ze het dus afhangen van de welwillendheid van de toekomstige regering? Ons lijkt het kwestie van een spaarpotje op zak te hebben. Je kan nooit weten, in tijden van oorlog...

De meest originele suggestie komt echter van Jozef Beukeleirs, afgevaardigde Algemeen Beheer van de KUL op de Alma-RvB. "Het jobstudentenstatuut is iets dat dringend afgebouwd moet worden, want die komen toch alleen maar bij Alma werken om hun stereoinstallatie te kunnen betalen." Dit op basis van een enquête waaruit blijkt dat 72,6 % van de Alma-jobstudenten niet van een beurs genieten en dus ook de job niet echt nodig hebben. Tja ... Afgezien van de vraag of dit wel een geldig argument is, wordt gewoon genegeerd dat desbetreffende enquête uitgevoerd werd in april-mei 1987, en de jobstudenten toen overwegend tesis- en dus geen beursstudenten waren. Jan De Vuyst replikeerde op het idee van Beukeleirs wereldwiel dat Alma ook een sociale functie te vervullen heeft, en niet alleen via de maaltijdprijzen, maar ook via de tewerkstelling van jobstudenten. De gelederen in het andere kamp zijn blijkbaar ook niet altijd even gesloten ...

Uiteindelijk werd dan gestemd over het

Interview José Happart

"Men vergeet niet waarom de regering viel"

Ondanks alle Vlaams weerwerk is de nederlandsonkundige José Happart tot op de dag van vandaag waarnemend burgemeester van de Limburgse gemeente Voeren. In een arrest van 19 augustus jongstleden gebod de Luikse rechter Bartels hem die functie uit te oefenen, teneinde de continuïteit van de betrokken openbare dienst te verzekeren. Het verbod van Minister van Binnenlandse Zaken Michel aan Happart om nog langer daden als burgemeester te stellen, werd aldus naar de prullemand verwezen. "Geen enkel Vlaams politicus mag de illuSie koesteren dat het probleem Voeren ooit zal kunnen worden herleid tot het taalgebruik van de wettelijk verkozen mandatarissen in de faculteitengemeenten", aldus de centrale idee die José Happart naar voren brengt in een anderhalf uur durend gesprek.

In zijn ongecomplexeerde, directe, onge-nuanceerde en licht-norse stijl is José Happart nog steeds meer fruitboer dan politicus. Maar in Wallonië dient zich thans een massaal front aan van mensen en partijen die van oordeel zijn dat er in Voeren een gelijkberechtiging moet komen van Walen en Vlamingen. Voor Vlaanderen is dat een weinig aantrekkelijk perspectief omdat het probleem zich eerlang in de meeste faculteitengemeenten rond Brussel identiek zal stellen. "Tot het bittere einde" is de titel van het boek dat Happart recent in Brussel voorstelde. In de keuze van de titel zit een klassiek vleugje Latijnse patos verweven. Maar duidelijker kon wellicht niet gesteld worden dat deze verkiezingen aan de kommunautaire problemen nauwelijks iets zullen oplossen. Vandaag, maandag 14 december, zal het dossier-Voeren ongetwijfeld bovenaan de agenda van de nieuwe formateur staan. Hallucinant en onvoorspelbaar.

Veto: *Waarom zijn de faciliteiten die thans gelden niet voldoende voor de Franstaligen?*

Happart: «De bestaande faciliteiten die thans gelden voor het taalgebruik in persoonsgebonden materies zijn louter theoretisch van aard. Een jong koppel dat wil huwen moet de hele procedure in het Nederlands doormaken. Heel de gemeentelijke administratie gebeurt exclusief in het Nederlands en we mogen zelfs geen enkele vertaling leveren. Toen Voeren nog bij Luik was, werden die vertalingen nota bene wel in het Nederlands gemaakt. In 1963 had men de Voerenaars beloofd dat er een adjunct-commissaris voor Voeren zou benoemd worden. Deze zou een Waal zijn, die de belangen van de Franstalige gemeenschap in Voeren zou behartigen. De

bedragje waarmee Alma concreet naar de Algemene Vergadering van RvS zou stappen. De studenten stelden 7 miljoen voor, dezelvde begroting als vorig jaar dus. Beukeleirs en De Vuyst antwoordden dat je met zo'n bedrag onmogelijk naar RvS kan. Waarvan akte. Bij stemming over 'hoeveel nu', kwam uiteindelijk 4 miljoen uit de bus, blijkbaar een presentabel getal.

laatste commissaris was een rabiate Vlaming wiens taak het was de gemeente te controleren en in de eerste plaats José Happart.»

Veto: *U hebt meerdere malen gesteld dat u Nederlands zal leren als het Voerstatuut zou gewijzigd worden. Dat is toch een bekentenis dat u thans verkeerd handelt, en dat een en ander bedoeld is als vorm van burgerlijke ongehoorzaamheid?*

Happart: «Ik respecteer thans volkomen de wet. Ik spreek immers Nederlands als het nodig is voor de uitoefening van mijn functies. Ik weiger een taalek-samen te ondergaan. Maar dat is niet hetzelfde. Het is juist dat ik mijn Nederlands zal perfectioneren, als het statuut eenmaal veranderd is. De bedoeling daarvan is me meer ten dienste te stellen van de bevolking en niet in een eksamen te slagen.»

Veto: *Vindt u ook niet dat een burgemeester normaal moet kunnen communiceren met zijn medeburgers, in plaats van de taal enkel te kunnen of willen gebruiken in de vereiste formele handelingen?*

Happart: «Als je te maken hebt met een leraar Frans (H. Broers, nvd) die flamingant is en me aanmaakt Vlaams te spreken buiten de uitoefening van mijn functie als burgemeester, louter en alleen omdat het hem niet behaagt dat ik Frans spreek, zeg ik neen. Met welk recht eist hij dat ik die inspanning doe? Alhoewel hij veel met dit werk bezig is, is een burgemeester geen OCMW-hulpverleener. Als er iemand bij me komt om problemen op te lossen, zal ik proberen een communicatie mogelijk te maken. Iemand die echter werkt bij Cockerill-Sambre, FN en die me komt praten in

Vervolgd op p. 8

Probleem is alleen dat die vier miljoen nu binnen de RvS moeten gevonden worden. Over de begrotingsproblemen van de raad leest U elders in dit blad. Wat echter vaststaat, is dat de gehele Sociale Sektor met zulke werkwijze enkel het spelletje van St.-Anna zeer goed meespeelt.

Lut De Boel

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)jaktuiteit, en ondertekend zijn met naam, studiejaar en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ca. 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort. Behoudens deze restrictie worden brieven geplaatst zoals ze ons bereiken.

Niet iedereen kan het ideale model voldoende relativeren. En werkelijk gewaarsij wordt het als zij theoretische gedachtenkonstrukties in praktijk brengen. Waarom dit betoog? Als je geen krop sla in de grond steekt ... (Kennelijk weet die 'en nog iemand anders' niet dat sla gezaaid wordt.) En wat als je er wel één in steekt? Dan komt er BB 4 uit. Laten we de boer zijn sla dus maar verkopen op de vrijdagmarkt. Hij zal er waarschijnlijk beter van worden.

Hilde Deseure

Debat

Veto nr 11 dd. 6 december wijdde een artikel aan de democratisering van het onderwijs. Sociale Raad richtte daarvoor op 8 december in Aud. Ves. een debatavond in "met deelname van alle politieke partijen". Guy Hendrix, lid van het Politiek Bureau van de SAP en lijst van deze kartellijst KPB-SAP in Leuven, begaf zich naar deze debatavond. Daar werd hem te kennen gegeven dat hij aan het debat niet kon deelnemen. Dat bleek daarenboven niet op een vergissing of een misverstand te berusten: de organisatoren hadden de bewuste keuze gemaakt SAP en KPB niet uit te nodigen! Guy Hendrix kon dus onverrichterzake huiswaarts keren ...

Waarom deze censuur? Wij zien geen enkele redelijke grond om de SAP en de KPB te weren uit een debat over de democratisering van het onderwijs. Zonder het blijkbaar zelf te weten (?) leverde Sociale Raad daarmee stof voor het cynische theaterstuk dat de PVDA al enkele jaren probeert op te voeren: dat de PVDA naast de SP de ENIGE linkse partij is in Vlaanderen. Iedereen denkt over dit alles uiteraard het zijne. Wij vinden het zielig.

Namens SAP-Leuven,
Martine Oosterlinck

Nvdr.: SAP: 0 + 0

BB 4

BB 4, of hoe je slechts 4 personen op je infoavond krijgt.

Nu ja, misschien was dit wel de bedoeling. "natuurlijke selectie", zouden ze het noemen. Laten we het eerder zien als een forse mischatting van de populatie Leuvense Bon Ch. Bon G.

Dynamisme, motivation et esprit d'entreprise sont jumelés à un réalisme omniprésent." Ik vraag me toch af waar de realiteitszin de 30.000 BF per maand voor kledij haalt. Men beseft kennelijk niet dat heel wat Belgen met dit bedrag een gezin moeten onderhouden. Het zou dan ook niet eerlijk zijn de kledij als maatstaf voor de esthetische gevoeligheid van deze mens te gebruiken.

Ambities heeft BB 4 in overvloed, maar of zij deze zal kunnen realiseren blijft de vraag. Ze willen de Belgische student uit zijn beperktheid halen. Waarom? Om hem in een andere op te sluiten?

Laten we dan ook tweemaal nadenken vooraleer we het vrije marktpincipe als ideale oplossing naar voor schuiven

Dossier Centrale Keuken (3) Wie zoekt, die vindt

In de vorige afleveringen van het Alma-dossier werd reeds ten overvloede gewezen op de twee knelpunten die de concrete realisatie van een nieuwe centrale keuken voor Alma in de weg stonden. De financieringskwesatie is nu, weliswaar nog maar gedeeltelijk, opgelost. De discussie in verband met de vestigingsplaats is nog niet afgerond.

De nieuwe centrale keuken kan niet zomaar willekeurig ergens neergepoot worden. Ten eerste dient het beschikbare terrein plaats te bieden aan de keuken zelf maar bovendien moeten ook de magazijnen, de beenhouwerij en de administratie er hun onderkomen vinden. Een tweede bedenking die in het achterhoofd aanwezig blijft is het feit dat de centrale keuken alle restaurants - met uitzondering van Sedes - moet bedienen. Zo werden in het verleden reeds diverse alternatieven onderzocht waarbij werd uitgegaan van enkele basisvoorwaarden, waaronder een zo kort mogelijke afstand tot één der te bedienen restaurants en een zo kort mogelijke afstand tot het geheel der restaurants.

Honger

Voor de inplanting van de centrale keuken werden destijds tientallen mogelijkheden naar voor geschoven maar tot dusver blijft Alma op zijn honger zitten. Zo was er het voorstel om de centrale keuken te vestigen op de gronden aan de Parkstraat in aansluiting op Alma 2. De oppervlakte van 22 are bleek echter veel te klein en bovendien zou dit blijvende hinder voor de kampus betekenen. Ook de onmiddellijke aansluiting bij het gebouw van Alma 3, waar een bebouwbare oppervlakte van ongeveer 1000 vierkante meter beschikbaar is,

valt weg omdat ook hier vertikaal transport over verschillende niveaus noodzakelijk zou zijn. Dergelijke werkwijze jaagt de kostprijzen de hoogte en de efficiëntie de dieperik in.

De industriezone op de kampus Gasthuisberg behoorde ook tot de mogelijkheden maar hier stuitte men op verzet van de Universitaire Ziekenhuizen. Deze gelegenheid is trouwens intussen verlopen gegaan, daar de ziekenhuizen plaatselijk een broodbakkerij hebben gebouwd. Een ongunstige verkeersligging was dan weer de oorzaak van het afwijzen van de Bierbeekstraat, waar nu nog de magazijnen en de beenhouwerij van Alma zijn.

Ditzelfde argument speelde ook tegen het universitair domein achter Terbank. Zelfs een eventuele situering te Loven jool of Pellenberg werd nagegaan, maa

te ver bevonden van de te bedienen Alma's.

Door de dienst Fysische Planning van de KUL werden uiteindelijk twee alternatieven weerhouden. Het eerste alternatief is de universitaire grond aan de Groenvelddaan tussen de Celestijnenlaan en Alma 3. De voordelen van dit plan zijn groot: geen grondaankoop, een ruime terreinoppervlakte, dicht bij Alma 3, dicht bij belangrijke invalswegen en openbare voorzieningen. De nadelen kunnen hiertegen in het geheel niet opwegen. Alleen de plaatselijke aanpassing van de Groenvelddaan en het opgehoogde terrein brengen bijkomende kosten mee.

Het tweede alternatief betreft een stuk grond tussen de Tweekleinwegestraat en de kampus Gasthuisberg. Voor deze grond bekam de KUL in 1982 een KB tot onteigening, waarbij de aankoop werd geschat op maximaal 3 miljoen. Zover kwam het evenwel niet, aangezien de grond bedoeld was als parkeerplaats voor het Universitair Ziekenhuis, hetgeen op zijn beurt weer voorbijgestreefd werd door de nieuwbouw van het parkeergebouw van de ziekenhuizen. Voordelen zijn de nabijheid van het Alma-restaurant op Gasthuisberg en de mogelijke verkeersontsluiting. Onmiskenbare nadelen zijn de eventuele inter-

ferentie met ontsluitings- en ontwikkelingsplannen van de ziekenhuizen en de aankoopkosten van de grond.

De adviescommissie voor ruimtelijke ordening heeft nu echter een negatief advies gegeven met betrekking tot een inplanting zoals deze voorgesteld werd door de dienst Fysische Planning. Deze adviescommissie is eigenlijk een verdere opvolging van de denkgroep Ruimtelijke Ordening, met als voorzitter professor Delrue.

Haar advies is niet alleen eigenaardig, gezien de bovengenoemde voor- en nadelen, maar ook omdat niemand blijkbaar ooit de motivering voor deze beslissing onder ogen kreeg. Het wordt echter nog meer onbegrijpelijk als we het voorstel van de commissie Delrue te horen krijgen: een inplanting op het terrein Gasthuisberg. De universitaire ziekenhuizen verzetten zich tegen deze oplossing en ook bij Alma is er weinig enthousiasme. Op de Raad van Bestuur van Alma hebben verschillende mensen hun twijfels bij de ernst van het advies: er blijkt nergens iets op papier te staan!

Sommige leden van de raad stellen zich vragen in verband met het gebrek aan logica bij het al dan niet prof contra zijn voor sommige vestigingsplaatsen. Men kan zich niet ontdoen van de indruk dat persoonlijke prevalenties het halen op louter economische en rationale argumenten. Verschillende geruchten kunnen deze indruk alleen maar bevestigen. Zo blijken er in de adviescommissie wel degelijk persoonlijke belangen mee te spelen. Boze tongen beweren dat voor het terrein aan de Groenvelddaan diverse kapers voor de kust liggen. Zo zijn er vage plannen voor sportterreinen en voor een eventuele verhuis van de audio-visuele dienst. In ieder geval, het advies wordt niet verder opgevolgd, zo blijkt uit een nota van professor Tavernier, algemeen beheerder van de KUL, aan de Raad Van Beheer van de universiteit. Daarom beslist de Raad van Beheer dat er een grondige vergelijking moet gemaakt worden inzake bouw- en exploitatiekosten van een inplanting op drie mogelijke plaatsen. Op het einde van december wordt een definitieve keuze gemaakt.

De drie overblijvende mogelijkheden zijn het terrein om en rond Alma 3, een terrein gelegen in het Arenbergpark of aan te kopen gronden op het industrie-terrein van Haasrode. We zijn benieuwd.

Geert Dhont

Agenda-spullen

Organisatoren en Kringen worden verzocht hun gegevens voor onze Agenda en voor Ad Valvas voortaan reeds *donderdag* binnen te brengen. Geefte zo volledig mogelijke informatie te geven over wat, waar, wanneer, door wie, en voor hoeveel BEF. Uw info is welkom tot donderdag 18.00 uur. □

ABONNEERT U?

Veto zoekt abonnees

Tesissen van 1967 tot nu

Ze zijn toch niet alle 300 lui

Afgaand op de last die je nu misschien zelf "aan den lijve" ondervindt en hopend dat er zoiets bestaat als rechtvaardigheid denk je vast dat het onding tesis al zou oud is als de studierichting die ook jou zo nu en dan de strot uithangt. Fout: de tesis is een vrij recent verschijnsel in de academische wereld, en zolang ze bestaan heeft, werd ze ook gekonstesteerd. Duik even mee in het verleden van onze unief.

Pas in 1967 moest je een verhandeling schrijven om daarna te kunnen pronken met de titel "licentiaat". Tot dan, en dit vanaf de Wet op de Akademische Graden van 1949, was het enkel bij een *doktoraat* dat je verwacht werd een verhandeling neer te pennen.

Die wet van 1967 bleek echter al snel voor heel wat misverstanden te zorgen - men dacht dat voor de licentiaatsverhandeling dezelfde eisen golden als voor een doktoraat ... - zodat een KB van 27 mei de tekst bevatte die we ook nu nog kennen: "De examinandii moeten, bij de enige of de tweede proef, een verhandeling indienen over een onderwerp dat verband houdt met één van de examenvakken. Deze verhandeling dient te bewijzen dat de auteur op correcte wijze de resultaten kan uiteenzetten van een persoonlijk, objectief en methodisch werk, waarvan de hoedanigheid belangrijker is dan de omvang."

Aan die fraaie tekst werd door de rektoren en de Vaste Commissie voor de Akademische Graden nog expliciet toegevoegd dat de nadruk diende gelegd te worden op de "beperkte omvang" van de licentiaatsverhandeling.

Woorden die bijna profetisch waren.

want in 1972 al formuleerde de Didaktische Commissie van Letteren en Wijsbegeerte enkele bedenkingen, met de nadruk op de oorspronkelijke bedoeling dat de *student* iets aan zijn tesis zou hebben, en niet de wetenschap. Weer diende de tekst - of tenminste de interpretatie ervan - duidelijker gesteld te worden. Het studieprogramma diende volgens deze commissie zo samengesteld te worden dat je in je eerste licentie leerde hoe je aan het werk moest gaan, wat de achtergronden waren van het onderwerp dat je gekozen had, enzovoort. Kortom: het voorbereidende werk. De tweede licentie zou dan zoveel mogelijk besteed moeten kunnen worden aan het realiseren zelf van de tesis.

Denkwerk

Maar hiervan kwam niets in huis: de wetenschappelijke kwalitatieve eisen die men aan een tesis stelde, namen gaandeweg toe, het volume van de verhandeling vermeerderde in dezelfde mate en de noodzakelijke tijdsinvestering van de student werd zo groot dat in 1986 een driehonderdental studenten in L & W voor de keuze stonden: ofwel afzwaaien zonder tesis en dus zonder licentiaatsdiploma, ofwel nog een jaartje bisssen om van de tesis toch maar dat te maken wat de prof eiste.

Deze 300 waren niet bepaald lui of dom, want ze hadden al bewezen dat ze hun werk aankonden en ook grotere happen - bijvoorbeeld examens - konden verteren.

Er was dus weer denkwerk aan de orde, en het was binnen Germaanse dat men het eerste de licentiaatsverhandeling "her-dacht". De bedoeling van een tesis was niet baanbrekend werk te verrichten of revolutionaire theorieën te ontwikkelen, maar gewoon te tonen dat je in staat bent om wetenschappelijk

onderzoek te verrichten, methodes en structuren kan hanteren, en dat resultaat in een verstaanbaar Nederlands op papier kan zetten.

En kijk: het akute probleem van de germanisten werd al snel iets wat nog slechts bij uitzondering voorkwam. Maar op de vierde, vijfde en zesde verdieping van het fakulteitsgebouw van L & W bleef het probleem bestaan ...

Recentissimo

Toen begin dit jaar beslist werd om het tesisjaar zeg maar 100% te belaten werd het de Kremlin- of Erasmuskringen toch wat te gortig en eisten ze dat de regeling die in Germaanse gold, uitgebreid werd naar alle studierichtingen. Omdat alleen formele afspraken ook echt gecontroleerd zouden kunnen worden, werd deze eis gegoten in enerzijds een maximum aantal pagina's en anderzijds een rudimentaire timing.

Op 3 december werd dan ook effectief een bovengrens vastgelegd voor het aantal pagina's - 120 - en dit voor de hele fakulteit. Binnenkort wordt ook de timing onder de loupe genomen. Tenslotte zal ook het "gewicht" van de tesis binnen de eendevuatie nog bekeken worden dit jaar.

Als dit alles op zijn pootjes staat, zullen we hopelijk geen studenten meer zien die twee jaar lang bijna elke dag in de bibliotheek moeten werken om hun verhandeling op tijd af te krijgen, of horen van promotoren die gaandeweg hun tesisonderwerp uitbreiden.

Paul Vandeput
Rudy Lanssens

Veto, jaargang 14 nr. 12 dd. 14 december 1987

Redactieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdredektie: Geert Coene

Redaktiesekretariaat: Didier Wijnants

Redaktie: Lode Desmet, Carla Rosseels, Marc Sys, Jan Van der Linden, Koen Van Myleem

Doka: Hendrik Delagranghe, Filip Dutoit, Geert Van Doorselaere

Lay-out en vormgeving: Geert Coene, Lode Desmet, Marc Heeren, Trui Moerkerke, Walter Pauli, Carla Rosseels, Koen Van Myleem, Didier Wijnants

Tekeningen: Urbis

Medewerkers: Joost Bollens, Lut De Boel, Geert Dhont, Filip Dutoit, Rudy Lanssens, Walter Pauli, Johan Reyniers, Jan Van den Bulck, Paul Vandeput, Jan Vandierendonck, Luk Vanheerental, Christophe Verbiest

Eindredaktie: Koen Van Myleem

Opplage: 8000 exemplaren

Zetwerk: Alfaset Leuven

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 250,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 600,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 uur

Reakties op Studiepunterstelsel Fundamentele en andere bezwaren

Vorige week maakte Veto in een relatief kort bestek melding van de laatste ontwikkelingen inzake het studiepunterstelsel. De lezer die zich erdoor gewoerd heeft, zal opgemerkt hebben dat de studenten weinig vat hebben op de gedane voorstellen. Inpraak is er enkel binnen de universiteit, en dan nog. Nochtans is en blijft de studentenbevolking de pasmunt waarmee het gelag zal worden betaald. Zinnige (re-)akties dringen zich dan ook op.

Dit laatste dacht alvast ook Kringraad. Sinds vorig jaar bekomentarierd men daar de gelanceerde hervormingen omtrent de Wet op de Akademische Graden, wat onder meer door de invoering van het Studiepunterstelsel (SPS) mogelijk moet worden gemaakt.

Om het KUL-standpunt over het SPS te

bepalen, werd binnen de Onderwijsraad de commissie "Wetgeving Akademische Graden en Studiepunterstelsel" opgericht. Deze commissie bundelde haar commentaren in de Werktekst De Neve. Via haar vertegenwoordiging op de Onderwijsraad, is Kringraad bij het uitwerken van deze nota nauw betrokken geweest. Ze kan zich dan ook grotendeels scharen achter de essentie van de werktekst: de noodzaak van de invoering van een SPS is niet aangevoerd, de nieuwe behoeften kunnen opgevangen worden binnen het huidige organisatieschema van het Hoger Onderwijs. Dit betekent dus dat volgens Kringraad het SPS niet zomaar, zonder voorwaarden, kan worden gerealiseerd. In de eerste plaats dient men het huidige onderwijssysteem te evalueren. Pas daarna en indien het noodzakelijk mocht zijn, kan gedacht worden aan de invoering van een SPS waarbij het huidige onderwijssysteem grotendeels wordt behouden. Slechts in laatste instantie mag men pleiten ten gunste van een volwaardig SPS.

Dit klinkt allemaal wel vanzelfsprekend en evident, maar toch is deze opmerking een belangrijke correctie op het VIIR-voorstel. In deze nota van de Vlaamse Interuniversitaire Raad wordt immers van meetaf aan voortdurend allusie gemaakt op de invoering van een volwaardig SPS. Daartegenover staat dat in dezelfde tekst met geen woord gerept wordt over de omstandigheden waarin dit laatste moet gebeuren.

Studielast

Minder fundamenteel zijn de "aanvullende beschouwingen" van Kringraad op de Werktekst De Neve. Een eerste opmerking betreft - hoe kan het ook anders - de studiebelasting. In navolging van het Angelsaksische kredietpuntenstelsel tracht men in het VIIR-voorstel de studiedruk onder controle te krijgen door de belasting van een cursus te koppelen aan het aantal semestersuren. Hoe meer semestersuren, des te zwaarder het vak. Nu is er al herhaaldelijk aangevoerd dat de feitelijke studiebelasting van een vak door meer factoren wordt bepaald dan alleen naar het aantal semestersuren. In dit verband kan men bijvoorbeeld denken aan het docerendrag van professoren, de manier van examineren, de spreiding van de examens, enzovoort. Met al deze externe factoren houdt de VIIR geen rekening wanneer ze het begrip studielast omschrijft. Anders gezegd: de visie op Universitair Hoger Onderwijs wordt niet in vraag gesteld. Men houdt vast aan

de encyclopedische kennis. De stap naar een meer functionele kennis wordt niet gezet.

Studiepunter

In het verleden hiervan plaatst Kringraad ook vraagtekens achter de VIIR-definitie van het studiepunter. In de VIIR-nota wordt één studiepunter gekoppeld aan dertig uur "theoretisch contactonderwijs". Kringraad stelt voor om het studiepunter te definiëren in functie van het aantal uren studielast (bijvoorbeeld 120 uren). Dit heeft als voordeel dat er een eenduidige maatstaf is voor alle soorten onderwijs (seminaries, praktika, ...). Bovendien wordt het ook mogelijk het studiepunter te doen aansluiten bij een reële werkelijkheid, namelijk: de hoeveelheid arbeid die een studiepunter van een student mag vergen, en niet langer bij een moeilijk becijferbaar begrip als "theoretisch contactuur". Komt daar nog bij dat hierdoor meteen ook een extra-garantie ontstaat op het onder controle houden van de studielast.

Eén van de vele redenen om een SPS in te voeren, is de grotere toegankelijkheid van het Hoger Onderwijs. Volgens het VIIR-dokument wordt de democratiseringstendens, die zich na WO II doorzette, ook vanaf 1954 zijn weg in het universitair onderwijs. In de Werktekst De Neve stelt men dat "door deze

brede opstelling zich de noodzaak doet gevoelen van een scherpere identiteitsbepaling van de verschillende segmenten van het Hoger Onderwijs (universiteit, Hobu, OHO, andere opleidingen)". Enkel het scherp stellen van de eigenheid en verscheidenheid maakt een duidelijk stelsel van afspraken en regels tussen de verscheiden onderwijssegmenten mogelijk. Kringraad merkt hierbij nuchter op dat deze beklemtoning van een scherpe identiteitsbepaling van de universiteit niet mag begrepen worden vanuit "een misplaatst superioriteitsgevoel".

Tenslotte suggereert de Werktekst De Neve ook nog om een aantal studentenbepalende maatregelen in te voeren, teneinde de kwaliteit van het Hoger Onderwijs te blijven waarborgen. Sterk gevaloriseerd komt de redenering hierop neer: neem bijvoorbeeld een kollege dat door veel studenten wordt bijgewoond. Automatisch wordt de mogelijkheid tot het stellen van vragen gereduceerd, wat onrechtstreeks een negatief effect heeft op de kwaliteit van het vak. Kortom: hoe kleiner het aantal studenten, des te meer contact tussen docent en student, des te beter de kwaliteit. Het antwoord van Kringraad is radicaal: "Dergelijke maatregelen zijn een gemakkelijheidsoplossing voor de universiteiten, omdat zij op deze manier niet zelf moeten sleutelen aan de kwaliteit van hun onderwijs. In plaats van studenten-

bepalende maatregelen moet hier gezocht worden naar een interuniversitaire controle op de kwaliteit van onderwijsprogramma's.

Tot hier het standpunt van Kringraad terzake. Ook de vele fakulteitsraden mochten een woordje meeprenten in de discussie rond de invoering van het SPS. Meer nog, in een persoonlijk schrijven van halfweg november '87 drong rektor Dillemaers er bij de dekanen op aan om het VIIR-voorstel "het weze in de fakulteitsraad of tenminste op het bureau" te bekriften. Een kleine rondvraag leerde ons dat dit in diverse fakulteiten (Economie, Rechten, Godgeleerdheid, ...) niet het geval was. Of nauwkeuriger: binnen verscheidene fakulteitsraden werd de discussie omtrent het SPS niet ten gronde gevoerd. Ter argumentatie stelde men dat de tijd daartoe ontbrak. Een dermate belangrijke ingreep in het onderwijssysteem is voor de raden in kwestie té fundamenteel om in een tijdspanne van ruim één maand af te hespelen. Alle ogen zijn nu gericht op de Akademische Raad van maandag 14 december. Daar wordt het definitieve standpunt van de KU Leuven aangaande de invoering van het SPS bepaald. Het resultaat zal voor 21 december aan de VIIR worden overgemaakt.

Herwig Willaert

Vergoeding van tesiskosten

Het gat in de studentbeurs

Een tesis maken kan de student niet alleen veel stress opleveren - zeker met de nieuwe plannen omtrent het tesisjaar voor de deur - maar het kan hem ook nog een aardige duik kosten. Eén van de duurste procedures is het aanvragen van fotokopies van het interbibliothekair leenverkeer. Vaak moet je voor het verwerven van materiaal ook biblioteken in andere steden bezoeken. Of je moet veel fotomateriaal opnemen, ... Omdat de meeste studenten het financieel niet zo breed hebben, zijn extra-tesiskosten voor hen dan ook geen pretje. Kan een student die kosten verhalen op het departement of de fakulteit in kwestie of moet hij alles uit eigen zak betalen? Uniformiteit is in deze materie ver zoek. Ieder departement of iedere afdeling zelfs houdt er zowat z'n eigen gewoonten op na.

Een student die het thuis niet zo breed heeft, komt in verband met z'n extra tesiskosten in aanmerking voor een studietoelening. Dat zijn dan wel studenten die op basis van het globaal gezinsinkomen ook recht hebben op een studietoelening. Van iedere aanvraag voor een studietoelening wordt een individueel dossier samengesteld. Geval per geval wordt er dan onderzocht of de aanvraag gefundeerd is. Zo'n studietoelening kan variëren van 15.000 tot 25.000 fr. Dhr. Devenyns van de Sociale Dienst wist

ons te vertellen dat aanvragen voor een studietoelening niet zo veel voorkomen. Studenten die niet in aanmerking komen voor een studiebeurs kunnen er hoedanook geen beroep op doen.

Niet-beurstudent

Waar kan de niet-beurstudent dan wel terecht? Algemene regels over de vergoeding van tesiskosten door de universiteit bestaan er niet. De situatie verschilt in ieder departement of afdeling. De gunstigste regeling treffen we aan bij enkele departementen van de fakulteit Toegepaste Wetenschappen. Daar is het een stilzwijgende gewoonte dat studenten hun tesiskosten vergoed krijgen. Het maximumbedrag bedraagt 10.000 fr. De uitgaven moeten wel altijd gebeuren met het akkoord van de promotor. Deze manier om tesiskosten te vergoeden is nog geen algemene regel in die zin dat tesiskosten niet automatisch vergoed worden. Geval per geval wordt er beslist wat terugbetaald wordt en wat niet. Wanneer het departement beslist om fotokopies terug te betalen, dan worden die ook het eigendom van dit departement. De drukkosten van de tesis worden in geen geval terugbetaald. Er werd ons ook verteld dat de hogere bestuursorganen van de universiteit niet zo positief staan tegenover deze regeling. Ze zijn eerder geneigd de betrokken departementen op de vingers te tikken en de regel ongedaan te maken dan deze manier van werken te bevorderen, aldus een woordvoerder van de fakulteit Toegepaste Wetenschappen.

In de fakulteit Landbouwwetenschappen is deze kwestie op een andere manier geregeld. Per labo wordt er 23.000 fr toegekend voor de eindwerken van licentiestudenten. Het labo is vrij in de manier waarop ze dit geld spendeert. Sommige labo's spenderen het geld

enkel aan het vereiste labomateriaal, dat ze dan ook gratis ter beschikking stellen van de student. Andere labo's vergoeden ook als eens tesiskosten zelf: verplaatsingskosten naar de plantentuin van Meise bijvoorbeeld of fotomateriaal zoals kleurenfoto's van planten. Ook hier verschilt de situatie dus van labo tot labo.

Binnen de fakulteit Exakte Wetenschappen is er op hogere niveau weinig zekerheid over de manier van werken. Het sekretariaat van het departement Natuurkunde vertelde ons dat er geen vergoedingen worden uitbetaald. Alles komt op rekening van de student. Het sekretariaat van het departement Scheikunde vermoede dat tesiskosten normaal op de promotor verhaald kunnen worden. Het sekretariaat van het departement Wiskunde tenslotte stelde dat de fotokopiekosten via de bibliotheek wel door het departement zelf betaald kunnen worden.

Bij het Instituut voor Lichamelijke Opleiding worden tesiskosten niet systematisch vergoed. Alleen wanneer de kosten hoger liggen dan de fakulteit bilijk vindt - en dat is een relatief begrip - wordt vergoeding overwogen. Meestal is dat het geval bij verzendingskosten van enquêtes. Al bij al komt vergoeding dus niet zo veel voor want de onderzoeksparaatuur die voor de meeste tesissen vereist is, is aanwezig in de fakulteit.

De fakulteit Godgeleerdheid voorziet als enige compensatie het kopiëren op laag tarief. Uitzonderlijk wordt er tussengekomen voor computerkosten bij enquêtes. De meeste tesissen binnen deze fakulteit komen echter vooral neer op huiskamer- en bibliotekarbeid. Daartoe is er genoeg informatie aanwezig in de bibliotheek. Ook binnen de fakulteit L & W is het niet gebruikelijk om tesiskosten te vergoeden. De meeste tesissen vereisen wel verplaatsingen en binnen richtingen als Kunstgeschiedenis ook uitgebreid fotomateriaal. Deze extra kosten worden echter niet vergoed omdat ze beschouwd worden als inherent aan de studierichting. Deze situatie geldt ook voor het departement Economie, het departement Sociale Wetenschappen en het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte.

Binnen Psychologie en Pedagogie worden binnen sommige afdelingen in individuele gevallen wel met kosten vergoed. De sekretaris verklaarde ons dat dat soms wel een beetje diskriminatie gepaard gaat. Het al of niet vergoeden van tesiskosten kan namelijk van jaar tot jaar en van promotor tot promotor verschillen. Voor de meeste tesissen echter geldt - en dat binnen nagenoeg de hele universiteit - dat een aanvraag tot vergoeding meestal niet ingewilligd wordt. Hopelijk wordt deze extra financiële belasting voor de student gecompenseerd door het arbeidsplezier dat het maken van een tesis hem oplevert.

Carla Rosseels

POL & SOC

Ook in de fakulteit Politieke en Sociale Wetenschappen staat het probleem van de tesistudenten bovenaan de agenda. Zoals we vorige week al meldde is de kwestie op gang gekomen na een mededeling van het bureau van Akademische Raad halfweg oktober. Hierin werd gesteld dat laatstejaarsstudenten voortaan hun tesis moeten afwerken vóór 15 mei (of 15 augustus voor tweede zit). Zoniet moeten zij gewoon bissen, en kunnen zij niet ingeschreven worden als tesistudenten volgens de regeling "bissen zonder les volgen". Op de fakulteitsraad van Politieke en Sociale Wetenschappen kwam men snel tot een principiële goedkeuring van deze maatregel. Bovendien werd er zelfs beslist - en dit op een toch wel dubieuze manier (waarover later meer) - om nagenoeg geen overgangsmatregel te voorzien: mensen die nu in 15e licentie zitten, worden al aan de nieuwe maatregel onderworpen. Daarmee is het eigenlijke probleem, namelijk een verbetering van de tesisbegeleiding en een programmahervorming, straal genegeerd. Bij Politika is men niet van plan zich bij deze gang van zaken neer te leggen.

Na de kerstvakantie verneemt u meer hierover. (DW)

STUDENTENFRAKTIE VERLAAT RVS

Zoals vorige week reeds in Veto uitgelegd werd, schuilt er in de begroting van Studentenvoorzieningen een steeds groter wordende kostenballon: de gebouwkosten. Hierdoor komen zowat alle voorzieningen van de Sociale Sektor in het gedrang. In de praktijk komt dit erop neer dat men nu steeds luider denkt aan fikse prijsverhogingen in de Alma's, hogere huurprijzen in de peda's, een duurdere studentendokter, minder middelen voor studiefinanciering en, als extraatje, mogelijk een Veto tegen betaaling...

De enige structurele oplossing is in eerste instantie dat de universiteit haar eigenaarsverplichtingen opneemt en zo de Sociale Sektor van haar gebouwkosten verlost. In feite zijn de personeelsleden en de akademici het met deze studenteneis eens. Ook zij zien wel in dat de huidige toestand gewoon onhoudbaar is. Of om directeur Studentenvoorzieningen Jan de Vuyst te citeren: "Gegeven dit uitgangspunt kan het probleem (...) niet opgelost worden binnen het voorziene begrotingschema." In een nota

naar de Raad van Beheer maakte hij duidelijk hoezeer de Sociale Sektor reeds ingeleverd had, voornamelijk door onspanningen van studenten en personeel. De tijd dat het Beheer zijn verantwoordelijkheden dient op te nemen leek hem dan ook aangebroken.

Voorzitter Studentenaangelegenheden Masschelein zag de toestand bepaald minder donker in. We moeten aan het Beheer toch laten zien dat we in staat zijn onze zaak naar behoren te runnen. Het enige wat hij eigenlijk bedoelde was dat we nog een jaar meer moeten besparen. Volgend jaar zien we dan wel weer ... Toen de studentenfractie hem wees op een impliciete contrafractie in zijn redenering kon of wilde hij deze logica niet volgen. Meer nog, hij wou de RVS over dit dilemma niet langer laten discussiëren en verplichtte ons onmiddellijk tot een stemming over te gaan.

Voor de studentendeleгатie was deze manier van beslissen totaal onaanvaardbaar. Hierdoor zouden we door één stemming de poort openzetten voor alle mogelijke kalamiteiten.

Bovendien hield deze beslissing geen enkele ernstige garantie naar de toekomst in. Een dwingende eis naar Algemeen Beheerder van de KUL Tavernier waarin hem duidelijk gemaakt wordt dat hij ook daadwerkelijk met geld over de brug moet komen - iets waar de studenten achter stonden - vond men blijkbaar te revolutionair.

De studentendeleгатie hield het dan ook voor bekeken en verliet de vergadering. Hierdoor verhinderde zij dat de RVS nog wettelijk kon beslissen. Het moge echter duidelijk zijn dat deze obstructiepolitiek niet lang vol te houden is. Volgende vergadering is deze kwestie weer aan de orde. Om de andere raadsleden een steun in de rug te geven om het standpunt van de studenten daadwerkelijk bij te treden - iets waar ze in principe mee akkoord gaan - start Sociale Raad met een petitie. Hierin wordt iedereen uitgenodigd zijn handtekening te zetten op een lijst waarop aan het RVS gevraagd wordt met een duidelijke stellingname naar de Raad van Beheer te trekken. Tekenen dus. (BC/WP/RT)

Eric De Clerck werkt bij "Mensenbroeders", een organisatie die met haar 2 x Afrika aktie wel een specifieke visie op ontwikkelingssamenwerking demonstreerde.

De Clerck: «Die aktie is eigenlijk ontstaan uit een soort wrevelf. Een paar jaar terug is die hongersnood in Ethiopië. Dat kreeg aandacht en verdient ook alle aandacht, maar het gaf toch zo'n beetje de indruk hier bij de publieke opinie van "Afrika, dat's een massa hongerieters". Dat schokte ons, en ook een stel Afrikanen die wisten dat dat maar een stukje van de realiteit was, en toen hebben we samen de idee opgevat om het andere luik ook eens te tonen. Er is een Afrika dat honger lijdt en dat inderdaad moet voortgeholpen worden met noodhulp, maar er is ook een ander Afrika dat probeert voor zichzelf in te staan en dat beloofd heeft dat te doen via een heleboel projecten. De idee "We zullen het zelf wel doen", leeft bij die mensen, "we hebben misschien een duwtje in de rug nodig om van start te gaan, maar geef ons onze eigen verantwoordelijkheid om zelf naar Afrikaanse maat uit te bouwen". En voor zover wij zicht hebben op die zaak zou dat desnoods kunnen voor heel Afrika. Afrika kan in feite voor zijn eigen voedsel instaan als we de Afrikanen de kans geven.»

Veto: Vertaald naar projectkeuze komt dat dus ook neer op een steunen van plaatselijke initiatieven?

De Clerck: «Ja, Mensenbroeders doet aan "partnerwerking". In Afrika zijn er zo'n paar partners: dat zijn goed gestructureerde organisaties die echt aan de basis met de plaatselijke bevolking aan de slag gaan. Ze proberen het echt op eigen kracht te doen en dus ook de volle verantwoordelijkheid te dragen voor wat er daar gebeurt.»

Veto: Om een geslaagd landbouwbeleid te voeren is er toch ook een ruimere infrastructuur nodig, onderzoekscentra, afzetmarkten, enzovoort. Kan dat wel gewaarborgd worden met die kleinschalige projecten?

Debat ontwikkelingssamenwerking Grootschalig of kleinschalig?

De noodzaak van ontwikkelingssamenwerking durft geen enkel weldenkend mens in 1987 nog te ontkennen. Maar wanneer men het heeft over de concrete vorm die deze hulp moet aannemen, kunnen de meningen erg verschillen. Grosso modo komt het er op neer dat men een onderscheid maakt tussen groot- en kleinschalige projecten. Dit is niet zomaar een keuze tussen twee werkwijzen, want volgens alle betrokkenen valt of staat een project met de gekozen optie.

Rond deze boeiende problematiek organiseert Landbouw in Wereldperspektief (LIWP), de Derde Wereld werkgroep van de Landbouwkring nu woensdag 16 december een debat om 20 u in de Kleine Aula (de toegang is gratis). Hugo Vandierenen zal er de mening konfronteren van Bert Cleymans (de sekretaris-generaal van het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking), Eric De Clerck (Mensenbroeders), Luc Sas (van het Abos) en prof. Eric Tollens van de KU Leuven. Wij hadden alvast een gesprekje met drie van deze mensen, twee "kleinschalige" en één "grootschalige".

«Grootschalige projecten zijn natuurlijk het makkelijkst om die buitenlandse schuld af te betalen. Soja kan je verkopen aan de Europese voederindustrie, en dat betekent deviezen waarmee je je schulden kan afbetalen. Maar dan voer je de wil uit van de schuldeisers, en niet van de bevolking. Op korte termijn is het inderdaad moeilijk om met kleinschalige projecten die schuld af te betalen. Maar op lange termijn betekent de kleinschaligheid misschien een grotere garantie voor het terugbetalen van de schuldenlast, maar dan vanuit een economie die terugdraaiend is. En die op een bepaald moment surplussen gaat produceren waarmee men de schulden kan afbetalen.»

Luc Sas is als landbouwkundig ingenieur tewerkgesteld bij de nationale gouvernementale organisatie voor ontwikkelingssamenwerking, het Abos. Het Abos werkt vooral grootschalig en je kan je daarbij afvragen of zo de kleine boer niet vergeten wordt.

Sas: «Het Abos richt zich eigenlijk vooral op de algemene ontwikkeling van een land. De kleine boer is hierin zeker niet onbelangrijk, maar om landbouw te bedrijven is er een heel kader nodig:

tendens om Belgische produkten te gebruiken; waarom zouden we ze ergens halen als we ze zelf ook kunnen maken? Waar mogelijk zal het Abos ook met aangepaste technologie werken, graag zelfs. Maar juist omdat die technologie zo streekegebonden is, is het hiermee moeilijk werken op grote schaal.»

Veto: Worden zo de technieken niet dikwijls wat al te complex?

Sas: «Als een land wil exporteren zal het moeten kunnen voldoen aan de internationale normen opgelegd aan de handelsprodukten. Daarom zal het nodig zijn om ook met dezelfde middelen te werken als de andere landen.»

«Ook in de geneeskunde, als men bijvoorbeeld een operatiezaal wil installeren, zal men zich noodzakelijkerwijze moeten wenden tot meer geavanceerde technologieën.»

Bert Cleymans, tenslotte, is de sekretaris-generaal van het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (NCOS), de overkoepelende organisatie van de Niet Governmentale Organisaties (NGO's), en voorstander van de kleinschalige aanpak.

Veto: Het NCOS heeft duidelijk een

dat ossentratie gaat doen. Ze willen altijd met traktors werken, maar dat lukt niet.»

Politieke (on)wil

Veto: Veronderstelt die kleinschalige aanpak dan ook een zo beperkt mogelijke technologische inbreng van de rijkere landen?

Cleymans: «Er is heel veel technologische inbreng, maar het is aangepaste technologie. Ook komt er meer en meer aangepaste technologie in Azië. China bijvoorbeeld heeft heel veel technologie voor arme bevolkingen die niet veel kost, die niet gebaseerd is op hoge kennis en die de aanwezige energie gebruikt. Nu komen er stilaan in Afrika ook wel plaatsen waar men zo werkt. In Kigulu (Rwanda) bijvoorbeeld heeft Aangepaste Technologie voor de Ontwikkelingslanden (Atol) drie jaar een centrum gehad. Wel, dat is nu een totaal Rwandees project geworden, dat nog veel meer de gewoonten van de bevolking kent en dus nog meer aangepaste technologie ontwikkelt. Voor sommige moeilijkere dingen komen ze nog naar Atol.»

Veto: Het NCOS hamert zo sterk op het bereiken van die 0,7 % van het BNP voor ontwikkelingssamenwerking. Zou men niet beter de nadruk leggen op een kleinschalige aanpak van projecten, gericht op plaatselijk initiatief?

Cleymans: «Het is moeilijk om al die dingen tegelijk aan de publieke opinie duidelijk te maken. Die 0,7 % hebben we tot een symbool gemaakt van de politieke wil of onwil van de regering. Vijf jaar terug was er bij de publieke opinie daarvoor totaal geen interesse. We hadden geen symbool, en die 7 % is toch iets geworden.»

«Dit jaar hebben we ook een poging gedaan om de kwaliteit in plaats van de kwantiteit symbolisch uit te drukken: "De armste landen", omdat je van de armste landen geen terugvloei kan verwachten. De projecten betekenen daar niet zozeer vrachtwagens leveren dan wel voedselproductie op gang brengen.»

Filippijnenkomitees

Veto: Zijn er bij het NCOS ook geen NGO's die te klein zijn of te weinig deskundig personeel hebben om een echt goede aanpak te waarborgen?

De Clerck: «Dat hangt eigenlijk af van de manier waarop men dat organiseert. Als je tegen die mensen zegt, "je moet produceren", is dat één zaak. Maar als je hen dan ook nog overtuigt dat het wegnemen in die streek enorm belangrijk is, kan je ook een motivering inbouwen om in de seizoenen waar er in de landbouw weinig te doen is, zich bijvoorbeeld een tijd ter beschikking van de wegebouwen te stellen.»

Relativeren

Veto: Een ander groot probleem is de zware schuldenlast. Bieden grootschalige projecten met hun exportgewassen en dergelijk hier geen betere uitrichtingen?

De Clerck: «Je kan met de schulden twee kanten uit: je kan zeggen dat die schulden prioritaair zijn voor ons en dat we die afbetaald willen zien. Al wat het land kan opbrengen gaat zoveel mogelijk daarvoor gebruikt worden. Dan kom je tot van die gekke situaties zoals op de Filippijnen waar 75 % van de exportinkomsten of 40 % van het BNP gebruikt wordt om die schuld af te betalen. Ofwel zeg je - en dat is ook de stelling van een aantal belangrijke beleidsmensen op vlak van de EG en zelfs op internationaal vlak - dat je van een dode mens geen schulden kan terugvragen. Dus laat ons best beginnen met de basisbehoeften, voor de schuldenlast zorgen we later.»

onderzoek, opleiding, selecties, de produktie, afzetmarkten, transport en eventueel de export. Dit geheel is zo complex dat het beter worden van één boer hierin soms wat relativerend moet worden.»

Veto: Gaat er geen energie verloren in de omslachtige administratie bij het Abos?

Sas: «Die administratie is nodig om het uitgeven van publiek geld te verantwoorden. Het is geen tijdverlies want de tijd die in een goede administratieve voorbereiding wordt gestoken, zal later de efficiëntie van het project ten goede komen.»

Veto: Het Abos houdt zich bezig met bilaterale samenwerking. Is zo'n samenwerking tussen verschillende regeringen niet een omweg voor het project zelf?

Sas: «Als je in een ander land gaat werken kan je niet zomaar handelen zonder rekening te houden regeringen en plaatselijke leiders van dat land. Door via deze mensen te werken, krijg je ook hun steun, wat de overlevingskansen van je project gevoelig vergroot.»

Ossentratie

Veto: Maakt het Abos gebruik van aangepaste techniek (dit is eenvoudige werktuigen op het niveau van de lokale bevolking) of proberen jullie Belgische produkten aan de man te brengen?

Sas: «Ten eerste is er de begrijpelijke

andere aanpak dan het Abos: kleinschalig, vaak zonder steun van de plaatselijke regering. Is dat niet vaak een handikap?

Cleymans: «Ja, onze regering steunt door medefinanciering 75 % van de kost van het project van NGO's die daarvoor erkend zijn. De regering geeft zo per jaar voor 1 miljard uit aan medefinanciering, natuurlijk kiezen zij tussen al die NGO-projecten enkel die die met de plaatselijke reg. kunnen worden overeengekomen. Als wij ergens in Chili een vakbond steunen, kunnen we daar geen medefinanciering voor krijgen.»

«De NGO-projecten komen nooit uit een studiebureau. Een NGO-project komt altijd van het werken met de mensen. Zeggen die na een jaar of twee dat ze een dam zouden moeten hebben om het regenwater tegen te houden tijdens het regenseizoen, dan maken we met het dorp plannen, en kunnen ze het geld krijgen als ze zich goed organiseren. Democratisch met inspraak. Na 2 of 3 maanden hebben ze begrepen hoe ze zich moeten organiseren en dat die blanke daar eigenlijk niets in komt doen, dat ze dat zelf moeten doen.»

«Ze noemen dat kleinschalig, maar het is gewoon een heel andere manier van werken. Het is aan de basis beginnen, en daar kan dan iets groot uit groeien. Bijvoorbeeld in Kasai in Zaïre zijn in een Leuvense project al jaren hele groepen boeren met ossentratie bezig. Er is geen enkel project van de regering

Cleymans: «Ja, dat is natuurlijk waar. Er zijn door de staat een 180 NGO's erkend voor medefinanciering. Daar zijn er eigenlijk heel veel bij die niet over de mogelijkheden beschikken om het echt uit te voeren, die vaak maar één keer een project doen. Links of rechts via en politieke mandataris hebben ze verkregen dat ze in Haïti of zo medefinanciering krijgen voor ik weet niet welk project. Wij zouden veel liever zien dat er voldoende grote NGO's zijn service te verlenen aan groepen die een project wensen uit te voeren.»

Veto: Kan je niet een paar van die kleine NGO's vragen om samen te smelten?

Cleymans: «Je moet die niet direct bij mekaar stoppen. Neem nu die Filippijnenkomitees. Er zijn er zo een 12 die zeggen: we zijn er geweest en we hebben dit vormingsproject mee. Wij hebben dan een heleboel mensen die de Filippijnen zeer goed kennen en die projecten bekijken en zeggen wat gaat en wat niet. De Filippijnenkomitees brengen dus aan en zorgen voor geld, terwijl het NCOS in feite de technische begeleiding doet. We denken wel dat het interessant zou zijn om klusters te maken van die NGO's die complementair zijn.»

Veto: Als men 0,7 % van het BNP zou moeten uitgeven aan ontwikkelingshulp, is het dan niet vanzelfsprekend dat België tracht een deel terug te winnen?

Cleymans: «Natuurlijk, als er iets moet geleverd worden, en het is betaald met Belgisch geld, dan moet het ook Belgisch materiaal zijn. Behalve wanneer je het goedkoper kan kopen in het Derde Wereld land zelf, want zo stimuleer je meteen ontwikkeling. Je mag echter niet eisen dat elke frank moet opbrengen. Als Bell Telephone een bestelling krijgt van een half miljard, dan brengt dat een lening van 100 miljoen mee waardoor Bell zijn kontrakt goedkoper kan maken. Maar daarnaast wil Bell - om te kunnen winnen op de markt - nog iets extra leveren. De Belgische staat is dan bereid om een opleidingsprogramma van 100 miljoen fr te betalen voor de vorming van Thaise technici, terwijl het niets anders is dan het ondersteunen van Bell Telephone. We zijn daar nog niet direct tegen, maar noem zo iets dan geen ontwikkelingssamenwerking.»

Leen Bas
Bart De Leppeire
Koen Dolphien

VERKIEZINGEN '87:
GASTARBEIDERS
BUITEN
DE STEENKOL-
MIJNEN ZIJN NU
TOCH DICHT

magma-shop

Diestsestraat 115 - 3000 Leuven
(naast Christiaensen)

Alles voor je kot en je fuiven.

cards - affiches - posters - inlijstingen -
gadgets - schoolgerief - feestartikelen -
dekoratie - kerst- en carnavalgerief
en
joggings - t-shirts - pulls
(snoopy - garfield - tom & jerry)

DE GROOTSTE CARD SHOP
en CADEAU SHOP TE LEUVEN

10% korting op vertoon van studentenkaart
(behalve promotie-artikelen)

Voorwoorden en parodieën

Het beste uit de kringbladen

Kerstmis nadert. Binnenkort wordt ook u misschien voor twee volle weken uit het bruisende bestaan hier weggerukt. Mocht bij al het burgerlijke feestgewoel een zucht van heimwee zich plotseling van u meester maken, denk dan nog eens aan uw kringblad. Maar waarover ging dat ook al weer? Een kleine opfrissing.

Eerst moet ons evenwel nog een ander van het hart. Wij begrijpen best dat het maken van een kringblad geen sinekure is. Wij weten dat maar weinige deze vaak ondankbare taak met entoesiasme op zich willen nemen en dat de gemiddelde student van vandaag niet meteen het type is dat naar pen en papier grijpt om journalist te spelen, laat staan om de eigen ziel bloot te geven. Dit alles beseffen wij ten zeerste. Maar waarom in godsnaam krijgen wij kringbladen te lezen die bulken van uit andere bladen overgenomen bijdragen, die vaak niets met de kring te maken hebben? Is al het voorgaande misschien een reden (een ekskuus) om de periodiekjes te vullen met cartoons uit de meest uiteenlopende (vaak buitenlandse) tijdschriften, met artikels die uit god-wet-welk blad zijn overgenomen (want dikwijls ontbreekt een bronvermelding)? Laat ons de zaken scherp stellen: als een kringblad een samenraapsel is van een voorwoord (?) van een hoofdredakteur (?), en dan nog één van een preses, gevolgd door een samenvatting van een lezing die één of andere halve gare de moeite waard vond om te verslaan, en waar dan voor de rest enkel nog wildvreemde dingen in te vinden zijn, dan verschijnt een kringblad beter niet. Laat ons dan liever met knipselkranten beginnen. Of zijn wij naïevelingen door te menen dat een studentenblad voor en door studenten moet worden gemaakt?

Châteauvallon

Voorwoorden van kringbladen vertonen onderling vaak gelijkenissen. Meestal zijn ze in *mineur* geschreven, wordt er steen en been geklaagd over het gebrek aan interesse van de kringleden. *Crimmax* is vorig jaar maar twee keer verschenen en wil daar dit jaar wat aan doen: over een andere boeg dus, vergezeld van een oproep 'om eens actief te zijn en de pen ter hand te nemen' (eigen kursivering). Het *Neuroosje* omschrijft

het afgelopen werkjaar als 'vadsige nactiviteit'. Zij hebben tenminste nog goede voornemens en vooruitzichten, wat niet van het *Pyromaantje* kan worden gezegd: zij brengen namelijk een derde nummer uit. 'Dit jaar noemen we al onze nummers nulnummers, niet uit valse bescheidenheid maar uit pure realiteitszin. Deze jaargang wordt immers een totale nulliteit (...)' Het peil der romanisten daalt niet alleen kwantitatief, ook kwalitatief gaan we steeds verder de dieperik in. 'Immers, de gemiddelde romanist kan slechts aandacht geven 'gedurende een tijdspanne die de duur van een aflevering van Châteauvallon niet overschrijdt.' *Hysteria* tenslotte ziet zichzelf 'min of meer goed op weg', maar schreeuwt toch ook nog om medewerking, onder andere vanwege de profen - hoewel het hier geen klaagzang wordt. Er is dus nog licht.

Een heel ander soort licht wordt verspreid in *Nonius*, het blad van Industria. Men heeft het over een 'hoogstaand cultureel studentenblad' dat 'mag gezien en gelezen worden door iedereen'. Of er iets te lezen valt is een andere zaak. Wij hebben er alvast onze twijfels over. Het voorwoord van *Kwatsj*, blad van de Sociale Hogeschool en nieuwigheid op de markt, gaat dan weer helemaal de andere richting op: de redaktie is zich wel degelijk bewust van de niet al te hoge kwaliteit van haar schrijfsels en spoort daarom iedereen tot de schrijfdaad aan. Een schril contrast tegenover de heren van *Nonius* die de wijsheid betreffende kringbladen in pacht denken te hebben. Een beetje relativiseringsvermogen is altijd meegenomen.

Wij zullen aan het laatstgenoemde tijdschrift dan ook niet meer woorden vulf maken dan strikt noodzakelijk is. *Nonius* is studentikoos in de negatieve betekenis van het woord, puilt uit van eigenwaan en bevat erg veel van-god-wet-waar-opgedolven bladvuul. Het weinige normale proza (namelijk een artikel over Bouwoude) kan het gevoel van onbehagen, dat ons bij het lezen van dit kringblad overviel, niet doen verdwijnen.

Kringbladen plegen wel eens als een zogenaamde 'literaire' uitlaatklep voor studenten te fungeren. Vrijwel elk blad kent een literair kante en het is aan dit verschijnsel dat het vervolg van ons epistel gewijd zal zijn. Een volgende bijdrage zal de kringbladen vanuit de invalshoek van het 'wetenschappelijke' artikel beschouwen. En waarom zouden

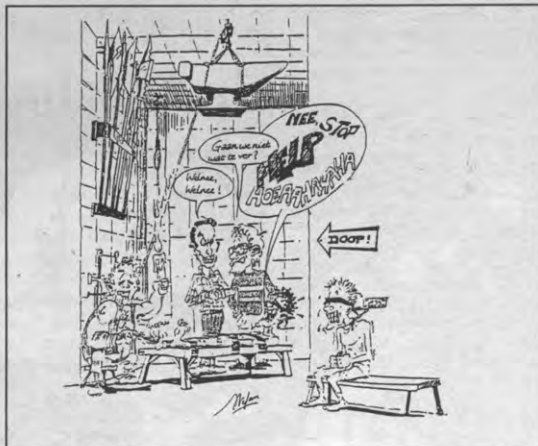
wij het ook niet eens een keer over de humor in uw aller schrijfsels hebben? En over politiek? Allemaal voor 1988!

Humor en literatuur, zo kan in dit verband meteen worden opgemerkt, hebben in kringbladen veel met elkaar te maken. De poëzie (voorlopig) buiten beschouwing gelaten valt namelijk op dat de meeste teksten op een of andere manier de kenmerken van de parodie vertonen. Om alle onduidelikheden op te ruimen halen wij de definitie van Van Dale aan: een parodie is dan 'een 'boetige nabootsing van een (letterkundig) werk waarbij vorm en toon min of meer behouden blijven, maar de stof zo wordt ingekleed dat het effect lachwekkend is'. Het genre werd door de eeuwen heen beoefend, een bekend voorbeeld is Cervantes' *Don Quixote*, dat een parodie is op de ridderroman.

Zo gewichtig gaat het er bij de studenten natuurlijk niet aan toe. Het parodistische is vaak veeleer onbewust aanwezig, maar het gegeven blijft toch: elementen uit de ons omringende literatuur (hier: elke tekstsoort) worden gepersifleerd en daarbij vaak, wat niet onbelangrijk is, in een bekende *kontekst* geplaatst: die van de universitaire wereld. Een vlag die een grote lading doet: we vinden er de professor en de akademische overheid die op de korrel worden genomen en we treffen er het bonte wedervaren van de student aan.

In hoeverre teksten in kringbladen als werkelijk parodistisch kunnen worden beschouwd, is een lastige vraag. Niet alleen is er het probleem van het al eerder gestelde *onbewuste* karakter ervan, er is ook het literaire *onvermogen* van de modale kringbladschrijver. Of om het iets konkreter te maken: is een *verselijk* dagboekfragment gewoon het product van een *verselijk* schrijver of gaat het hier om een weldoordachte manier van werken die bijvoorbeeld het kinderlijke, meisjesachtige, naïeve van dagboeken persifleert en daarmee een *verhevigde weergave* tentoonspreidt? Om de dingen als belachelijk voor te stellen moet je humor kunnen aanwenden, en dat is een groot probleem: goede humor is zo moeilijk op te roepen dat je vaak niet weet *wat* je leest, en dan ook niet *hoe* je de tekst moet lezen. De lezer dient zich dit vaak de vraag te stellen: meent de auteur dit nu of niet? Of anders uitgedrukt: is dit al dan niet een parodie?

Een sterk staaltje van parodie levert *Hysteria* met het stripverhaal 'In de naam van de vader...', dat Umberto

Eco's *De naam van de roos* persifleert. De personages zijn professoren en studenten geworden, het geheel is doorspekt met anagrammen en allusies op bestaande toestanden. Daarbij is de *inside joke*, die refereert naar het eigen milieu, van groot belang. Meteen stoten we hier op moeilijkheden: in de meeste gevallen zullen mensen van buiten de kring een parodie maar moeilijk op succesvolle wijze weten te duiden. Tegelijkertijd maifestert zich daardoor evenwel het eigen karakter van het kringblad (hetgeen alvast één reden is voor het niet opnemen van wildvreemde artikels in zulke bladen).

Het *Pyromaantje* mag dan al erg te klagen hebben over het peil van de huidige romanist, hun blad is nog altijd best leesbaar. De artikels zijn wel niet altijd in een keurig Nederlands geschreven (wie schrijft dat trouwens wel?), ze zijn ten minste *amusant* te noemen en dat is op zich al een mooi punt. Eén van de parodistische teksten van hun 'derde nulnummer' is 'Mona'. Zij blijkt een dame te zijn die 'hartsbrieven' beantwoordt. U hebt het al begrepen: hier worden de talloze dames- en tienersblad-riekjes die de pijnen van het arme hart registreren, door middel van brieven en hoogst ernstige antwoorden, gepersifleerd.

Van hetzelfde slag treffen wij teksten aan in het *Neuroosje*. 'Waar de werkelijkheid een droom wordt' is een parodiërende psychoanalytische interpretatie van het voorwoord van de kringkoördinator, waaruit blijkt dat deze worstelt met een mannelijkheidscomplex: 'Ze wil de klankbuis zijn van de kring. Een bus is een zeer duidelijk fallussymbool. (...) In zekere zin wil zij de fallus van de kring zijn.'

In *Kwatsj* is, buiten de gedichten,

volgens ons elke 'literaire' tekst persifleerd. Tenzij het om zééér slecht geschreven serieuze artikels zou gaan natuurlijk, maar daar denken wij liever niet aan. Een leuk voorbeeld is het 'artistiek stukje' 'Nihilisme': 'Ik wil u, als lezer van deze nonsens zo lang mogelijk aan het lijntje houden.' Het lukt hem nog ook.

Hoewel *Balans* een tamelijk ernstig tijdschrift is (misschien hebben zij daar bij de rechten wel een reputatie hoog te houden), ontbreekt ook hier ons object niet. Wij halen daarbij de boekenrubriek aan die twee titels behandelt: professor Van Schervens 'Verknecht, versneden' en professor Kuyses dichtbundel 'De vervuiling voorbij'.

Het spreekt vanzelf dat ook tekeningen persiferend kunnen zijn. Daarvan getuigen *Floreat* met een 'bierkinetisch' en *Polstok* met een cartoon bij het artikel over studentendopen (zie afbeeldingen).

Tekort

Gedichten zijn een hoofdstuk apart binnen de literaire kringbladactiviteiten. In tegenstelling tot het proza zijn zij in maar weinig gevallen parodistisch te noemen. Meestal gaat het er zelfs *bloedermstig* aan toe. Volgende uitspraak van Karel Jonckheere werpt misschien licht op de zaak: 'Gedichten schrijf je vanuit een tekort, proza vanuit een teveel.' Tekorten treffen wij dan vooral aan bij romanisten en *Kwatsj*-dichters. Aardig parodiërende poëzie vind je daarentegen in *Crimmax* en *Neuroosje*. Maar zulke mensen schijnen ook veel nuchterder dan studenten uit sociale en letterlievende richtingen te zijn. We zien wel weer, een volgende keer.

Johan Reyniers

ACCO KRAAKT DE PRIJZEN

GESCHENKEN-MARKT

van 2 december

tot 29 januari

25 jaar Universitair Rekencentrum

KU Leuven koopt 'supercomputer'

Op vrijdag 4 december vierde het Universitair Rekencentrum (URC) zijn vijfentwintigste verjaardag met een academische zitting waarop tegelijkertijd een nieuwe, zogenaamde *supercomputer* in gebruik werd genomen. Opvallend was de ruime belangstelling van en voor het bedrijfsleven.

In januari 1962 ging het URC heel bescheiden van start met de (kerkelijke) inwijding van een IBM 1620 computer, een machine van de tweede generatie waarmee uitsluitend door middel van ponskaarten gekommuniceerd kon worden. De verwerking van programma's was toen nog erg primitief en tijdrovend en de taak van het kleine URC erg beperkt. Sindsdien werden regelmatig nieuwe computers aangekocht, waarvan de jongste de tiende in de rij is.

Het URC kocht steeds modernere, snellere en krachtigere machines om gelijke tred te kunnen houden met de groeiende behoefte aan geautomatiseerde

informatieverwerking. Mettertijd veranderde ook de functie en de taak van het URC. Zo werd onder meer de toelevering van programma's stopgezet en werd begonnen met programmatie-kursussen, die voor leden van de universitaire gemeenschap goedkoop zijn en ook sinds de invoering van informatikavakken in zowat alle faculteiten nog ruime belangstelling genieten. Profen en assistenten moeten nu zelf hun programma's schrijven.

Super

Omdat er in de unief een steeds grotere nood aan computermogelijkheden ontstond en omdat een aantal departementen zulke omvangrijke en op de 'oude' - uit 1986 stammende - computer tijdrovende berekeningen nodig hadden dat men er mee naar het buitenland moest, werd besloten tot de aanschaf van een nog krachtiger systeem. De keuze viel uiteindelijk op een IBM 3090/150 E computer. Door het tegelijkertijd aankopen van een *vectorprocessor*, de eerste in België, beschikt de unief nu over 'supercomputing'-capaciteit, wat inhoudt dat bepaalde (vektorreviserbare - als u per

se de details wil kennen) toepassingen veel grotere uitvoeringssnelheden behalen.

Tijdens de toespraken van de voorzitter van het URC, rektor Dillemaans en Algemeen Beheerder Tavernier viel op dat de universiteit met deze computer niet alleen in haar eigen behoeften en die van de Belgische universitaire wereld wil voorzien, maar vooral ook uit is op nauwe samenwerking met het bedrijfsleven, dat tot nog toe voor omvangrijk rekenwerk een beroep moest doen op krachtigere, maar dure, buitenlandse computers.

Het URC beheert thans drie centrale systemen. Allereerst is er de nieuwe computer die vooral voor onderzoek en administratie zal dienen. De vrijgekomen 4381/P03 computer is nu volledig gereserveerd voor het internationaal vermaarde en verspreide Leuvense Dobis/Libis bibliotheekstelsel. Tenslotte is er de Amdahlcomputer die voor onderwijs-toepassingen gebruikt wordt. In totaal bedient het URC daarmee ruim zeshonderd terminalen. Bovendien treedt het centrum op als koördinator en adviseur voor de aanschaf en het beheer van het groeiende aantal PC's aan de universiteit.

Centrale computersystemen zijn duurder dan PC- en miniframenwerken, aldus Tavernier, maar de universiteit heeft er bewust voor gekozen omdat op deze wijze eenvoudigheid en efficiënt gebruik zoveel mogelijk bevorderd wordt.

Jan Van den Bulck

Raymond Van het Groenewoud: "Volgend jaar kan ik weer zagen dat er teveel volk komt naar mijn optredens" (Foto Veto Archief)

Raymond van het Groenewoud

"Alleen optredens zou ik missen"

Op woensdag 18 december sloot Raymond van het Groenewoud een leuke dag van het 9de Europese poëziefestival af met een tweeslachtig optreden. Vol sterke momenten, maar ook met ogenblikken waarop hij een karikatuur van zichzelf werd. Op zo'n momenten had je eerder de indruk naar slecht kabaret te kijken dan naar rock. Dat was niet in het minst de schuld van het publiek dat zijn best deed om zich zo dwaas mogelijk te gedragen. Of zoals van het Groenewoud het zelf uitdrukte: "Ik mag hier niets serieus doen." Het muzikale hoogtepunt vond plaats tijdens de soundcheck. Toen bracht hij een hartverscheurende versie van de Sam Cooke klassieker *Bring it on home to me*.

Dinsdagavond 15 december staat er opnieuw een optreden van Raymond op het programma, meer bepaald in zaal Stella. Tussen de soundcheck en het avondmaal door ("een steak met véél bearnaise of anders een spaghetti") hadden we een interview met hem. De omstandigheden waren voor geen van beide partijen ideaal, maar we deden ons best. Al geloof u dat van ons toch niet.

Veto: *We zitten hier op een poëziefestival. Beschouw jij songteksten als poëzie en vind je van jezelf dat je een songdichter bent. Of is het slechts bij de meer kunstzinnige muziek dat teksten naar het poëtische neigen?*

Van het Groenewoud: «Ik associeer liedjesteksten niet met poëzie. Bij mijn teksten is het van belang dat de vierde regel op de tweede rijmt, een regel die in de poëzie vaak overschreden mag worden. Toen ik klein was vertelde men van mij dat ik een poëtisch jongetje was. Ik voelde op mijn manier aan wat men daarmee bedoelde en dat zal zo wel gebleven zijn in het maken van liedjesteksten. Ik heb echter geen zin om van mezelf te zeggen dat ik een poëet ben, niet dat ik het wil bestrijden, maar ik zal mezelf zo nooit noemen. Ik geloof niet in de automatische associatie sjieke muziek - mooie teksten. Het verheugde me zeer dat men Lou Reed een poëet noemde. En die maakt zijn teksten toch op echte straatmuziek.»

Veto: *Is pop überhaupt kunst? In Sire rock en roll zing je: "Toneel is stierlijk, muf en pedant/schildrijen zijn kunst, morsdood aan de wand."*

Van het Groenewoud: «Oh, dat is enkel een boutade. Dat is om de mensen te ambteren die hun neus ophalen voor rock and roll en zich veiliger voelen in

het domein van de kunst. Want dan denken ze dat ze er humaan beter voorstaan, net zoals mensen denken dat ze er beter voorstaan wanneer ze een dure wagen hebben. Mij kan het niet schelen of ze het kunst noemen of niet. Hoewel ik niet inziet waarom r'n'r geen kunst zou zijn en schilderen, bijvoorbeeld, wel. Ik zie duidelijk voor mij, en dat werd nogmaals geïnterpreteerd door een film als *Amadeus*, dat veel muziek gemaakt wordt in opdracht. En later is er dan een ambtenaar die dat tot kunst verheft. Het doet er weinig toe welke woorden er opgeplakt worden. Ik ben ook niets tegen de term kunstenaar, maar ik zal mezelf nooit zo noemen. Ik ben in mijn leven al heel wat mensen tegengekomen die zeiden, "ik ben kunstenaar". En dat soort mensen vind ik altijd toch een beetje akelig.»

Genieten

Veto: *Na het verschijnen van je vorige single, Genieten, werd aangestipt dat de song erg leek op het Prince-nummer 'When doves cry'. Had je die song in het achterhoofd bij het schrijven van Genieten?*

Van het Groenewoud: «Neen, want ik kende het nummer niet. Voor de mensen die de twee nummers kenden viel de gelijkenis op. Maar dat heb ik pas

achteraf vernomen. Op het gebied van ritmestructuren is het zeker beïnvloed door Prince. Want ik had wel een andere Prince-song in het achterhoofd, *Kiss* namelijk. Maar ook zo'n glad nummer van een stelletje gladjakkers, *Fresh*, van Kool and the Gang.»

«Toevallig heb ik een muzikale opleiding genoten en kan ik makkelijk analyseren hoe liedjes in elkaar zitten. Op den duur is het allemaal één pot nat. Wanneer je de slimmerik wil uithangen, kan je van elk nummer zeggen "dat en dat is de beïnvloeding of diefstal". Mij interesseert het op de eerste plaats of een nummer kracht heeft of niet. Het kan mij geen barst schelen dat Chris Isaak teruggaat naar geluiden van toen en toen, uitgevoerd door die en die. Ik vind gewoon dat hij vandaag *schone lieskes* maakt. En dat blijft overeind!»

Veto: *Na je rustperiode heb je nooit meer die grote massa op de been gebracht. Mis je dat niet of heb je je er bij neergelegd de chouchou van de pers en een beperkt publiek te zijn?*

Van het Groenewoud: «Het is niet dat ik geen publiek wil. Het probleem was dat er teveel volk was. Het enige wat ik zou missen is geen optredens, indien er geen zouden worden aangeboden. En wat ik hier en daar gemist heb was genoeg publiek om het er gezellig te doen uitzien op het moment dat we op het podium stapten. De troost was dat het meestal toch prettig was op het moment dat het optreden voorbij was. Maar je kan dat niet manipuleren, zo van "nu iets meer en dan weer iets minder publiek". Wanneer je kapt op het moment dat je teveel publiek hebt, moet je niet verwachten dat alles in orde is wanneer je drie jaar later herbegint. Ik heb me nooit ellendig gevoeld bij tijdelijke problemen.»

Veto: *Gewoon laten betijen?*

Van het Groenewoud: «Ja. Ik denk dat het altijd lukt om je best te doen en zo goed mogelijk op te treden met je groep. Tot er een sneeuwbal effect ontstaat, wat nu lijkt te gebeuren, tot mijn blijdschap. Dan kan ik volgend jaar weer zagen dat er teveel volk is (lacht).»

Veto: *En weer opstappen?*

Van het Groenewoud: «Het is nu wel veel beter georganiseerd dan in de eerste periode. Toen had ik niemand rond mij die me kon volgen in mijn labiele verzuchtingen en de boel bijsturen.»

Veto: *Wat boeit jou in erg uiteenlopende figuren als Otis Redding, Lou Reed en Prince?*

Van het Groenewoud: «Prince boeit me minder dan Redding en Reed. Alleen al door het vernoemen van de naam van de laatste twee, word ik week. Het draait gewoon om wat die mensen losmaken wanneer ze hun keel opentrekken. Ln omdat ze mijn zielte zo beroeren, ga ik automatisch kijken hoe de tekstregels verlopen. En dan voel ik mij nooit bedrogen. Misschien ben ik al niet meer kritisch op het moment dat ik fan ben van het stemgeluid. Ik kan me echter niet voorstellen dat een zanger wiens stemgeluid me bijzonder aangenaam overkomt, een boodschap heeft van dat, bijvoorbeeld, alle Joden moeten worden uitgeroeid. (lacht) Zo'n stoten kan ik me niet inbeelden.»

«Prince vind ik wel boeiend omdat hij op een smaakvolle wijze voor zichzelf een imago heeft gekreërd. En hij heeft zeker iets gedurfd. Hij heeft zijn muziek gemaakt op een moment dat daar geen vraag naar was. En op een moment waarop klanken aan elkaar breien niet door anderen werd gedaan. Door zo dwars te liggen roep je veel tegenstand op. Toevallig heb ik toen net genoeg gelezen en geluisterd om te merken dat het voor hem ook niet van een leien dakje liep. Maar dat is de gewone gang van zaken. Eerst merken een paar journalisten die niet helemaal in slaap gevallen zijn dat daar iemand bezig is met eigenheid. En dan valt de rest wel in, een kwestie van maanden of jaren.»

Film

Veto: *Je hebt reeds voor enkele films de soundtrack geschreven. Wat boeit je in het schrijven van filmmuziek? Vele songschrijvers uit de popwereld klagen vaak steen en been dat de regisseur hun muziek verninkt heeft. Heb jij daar nog geen nare ervaringen mee gehad?*

Van het Groenewoud: «Neen, omdat de twee regisseurs die mij gevraagd hebben, me vooraf goed hadden ingelicht over wat ze wilden. Dat ging uitgebreid technisch te werk, zodat ik daarin moeilijk gefrustreerd kan geraken. In *Crazy Love* heeft Dominique Derudder muziek weggelaten waarvan ik kan gaan uitschreeuwen dat ik er hard aan gewerkt heb. Ik heb echter onmiddellijk gevoeld dat ik de juiste beslissing had genomen, ondanks het feit dat hij voor die scènes muziek had gevraagd. Dominique zei ook dat het niet om de kwaliteit van de muziek ging, maar wel om het ritme van de film. Hij kon een extra spanning creëren door muziek weg te laten. En ik was daar volledig mee akkoord.»

Veto: *Enkele jaren geleden ben je naar Brugge verhuisd. Als fervent supporter van RWDM woon je in de stad met de meest attractieve voetbalclub van België. Ik veronderstel dat je nu een trouw supporter van Club Brugge bent.*

Van het Groenewoud: «Ik beaam volledig dat Club de meest attractieve ploeg van het land is. Maar supporter, neen. Ik ga graag naar voetbal kijken, als ik mag van mijn vrouw. En ik mag altijd, moet ik er eerlijkheidshalve aan toevoegen. In al die jaren ben ik nog éénmaal naar RWDM gaan kijken en dan nog omwille van het medium televisie, samen met Johan Verminnen.»

Veto: *Johan Verminnen, de meest succesrijke Belgische artiest van het moment, is een oude vriend van je. Heb je nog veel contact met hem?*

Van het Groenewoud: «We hebben een band. Letterlijk hebben we niet veel contact. Maar we hebben een relatie waarbij het niet veel uitmaakt of het een week of drie jaar geleden is dat we elkaar nog ontmoet hebben. En ik ben erg blij met zijn sukses, dat is geen hollie fraze.»

ONDANKS DIT, TOCH NOG LEUKE EINDE- JAARS- FEESTEN

SAP	0 +0
KPB	0 +0
Ecolo	3 -2
CVP	43 -6
Agalev	6 +2
RW	0 +0
SP	32 +0
PvdA	0 +0
PVV	25 +3
VI. Blok	2 +1
PS	40 +5
PSC	19 -1
VU	16 +0
PRL	23 -1
FDF	3 +0
RAD-UDRT	0 -1

Christophe Verbiest

Plakken verboden

Politici plakken zolang de verkiezingsstrijd duurt. Veto plakt langer: onze stickers blijven hangen, jaar in jaar uit. Bij nacht en ontij. In voorspoed en in bange dagen. En daar zijn wij fier op.

“De Avonturen van Kuifje” grondig geanalyseerd

Duizend bommen en granaten:

“Dossier Tintin”

De laatste jaren wordt het stripverhaal meer en meer als volaanvaard. Het heeft echter een lange weg moeten afleggen voor het zover was. Eén van de eersten die aan deze weg timmerden, was Georges Remi, alias Hergé. Hij mag zonder meer beschouwd worden als de aartsvader van het Europees stripverhaal. In een kleine 50 jaar publiceerde Hergé 23 Kuifjeverhalen, waarvan al meer dan 100 miljoen albums verkocht zijn, en dit in 33 talen en dialecten. Vooral dit laatste gegeven wijst erop dat het succes van de reeks universeel is, en zeker geen toeval. Deze populariteit is zeker te danken aan de zeer hoge kwaliteit: de verhalen zijn niet alleen maar leuk, onderhoudend en spannend. Historische achtergronden, biografische feiten, het realisme van het tekenwerk, rode draden en dubbele bodems tillen de Avonturen van Kuifje op een niveau dat maar door heel weinig striptekenaars wordt bereikt.

Zijn unieke positie maakt dan ook dat Hergé al verschillende malen het onderwerp is geweest van diverse analyses (alweer opvallend: deze maken het grootste deel uit van de bestaande stripanalyses. Wordt het medium strip volwassen, dan heeft de striptekentoch nog een lange weg voor de boeg!).

Frédéric Soumois is echter de eerste die zich beperkt tot de Kuifjeverhalen, met als uitgangspunt de albums en hun tekst zelf, aangevuld met interviews met Hergé. Het is dan ook logisch dat hij veel dieper graaft dan zijn voorgangers (onder andere Numa Sadoul en Benoît Peeters), die ook aandacht besteden aan de rest van Hergés oeuvre, veel documentatie, oorspronkelijke tekeningen en dergelijke weergeven. Soumois aarzelt ook niet om veronderstellingen van die voorlopers te ontcrachten waar nodig.

Om misverstanden te vermijden even benadrukken dat *Dossier Tintin* in het Frans geschreven is. Logisch, want Hergé tekende zijn verhalen steeds in het Frans, en in het spreekt vanzelf dat in een vertaling onder meer de taalhumor en de wisselwerking beeld-tekst kunnen verloren gaan. Een voorbeeld: in *Vlucht 714* spreekt Allan zijn baas steeds aan met ‘boss’, en deze loopt inderdaad heel wat builen op! (boss = baas (Eng.), maar ook buil (Fr.))

Laat dit de ware Kuifjofien echter niet afschrikken. *Dossier Tintin* is ook voor niet Franssprekenden goed begrijpelijk! Zoals aangegeven is het oeuvre van Hergé bovendien belangrijk genoeg om een studie ervan in de oorspronkelijke taal te wettigen.

Krollspell

Zoals de ondertitel aangeeft (*Sources, Versions, Thèmes, Structures*), gaat Soumois in op diverse aspecten van de verhalen: album na album wordt aldus minutieus onder de loep genomen.

Eerst een woordje over de structuur. Vaak vind je “objectieve documenten” (een procédé dat trouwens door Hergé is uitgevonden) zoals kranten, telegrammen, boeken, enzovoort, waarin Hergé zijn lezers een hoop informatie doorspeelt op een zeer beperkte oppervlakte. Een schitterende vondst is de toeristische brochure die hij ons tegelijk met Kuifje laat lezen in *De Scepter van Otokar*. Hierin treffen we een uitvoerige beschrijving van (het denkbeeldige) land Syldiva aan. Zo vermijdt hij een ingewikkelde en uitgebreide situatieschets.

Nog een typisch Hergé-element; het creëren van een nieuwe taal wanneer het verhaal zich afspeelt in niet bestaande streken. Dit is niet alleen bedoeld om de vervreemding ten opzichte van de streek te accentueren, maar heeft ook een komische functie: zowel de Arumbaya's (een Zuidamerikaanse Indianenstam) als de Syldiviers spreken (een soort) Brussels.

Soumois onderneemt een zeer verdienstelijke poging om al deze stukjes te vertalen. Geholpen door de context komt hij tot aanvaardbare resultaten, maar de vertaling van een aantal losse woorden is slordig of aanvechtbaar (misschien vanwege een minder grondige kennis van het Nederlands: Brussels is immers een Frans-Vlaamse mengmoes). Zo wordt ‘Krollspell’ (de naam van een kale boef) geassocieerd met ‘jeu de boules’ (letterlijk: spel met een krul) in plaats van met het meer logische

rijk waren, achterwege te laten en hier en daar een aanvulling toe te voegen om ritme en logische structuur niet te breken.

Ook konden bepaalde details (zoals Jekors, achtergrondfiguren, uniformen) die inmiddels verouderd waren, ‘gemoderniseerd’ worden, en sommige karaktertrekjes bijgestuurd, omdat ze vanwege de profilering van de figuren doorheen de reeks achterhaald waren. Het spreekt voor zich dat dit de cohesie van het geheel zeer ten goede kwam. Soumois gaat ook hier grondig op in, geeft de verschillen weer en analyseert hun waarom.

Spijtig dat hij niet wat meer aandacht besteedt heeft aan de afwijkingen, die bij sommige verhalen bestaan tussen weekblad- en albumversies. We denken onder meer aan *De Zonnetempel en Mannen op de Maan* (enkel vermeld in *Dossier Tintin*): volgens ons is dit minstens even interessant om toe te lichten als de verschillen tussen twee albumversies.

Toch blijft de balans uitermate positief: analytisch overtreft *Dossier Tintin* veruit zijn voorgangers, en voldoet aldus aan de verwachtingen. Het laatste woord over Kuifje is echter nog lang niet gevallen.

(MK)

Hergé wast (na censuur) witter dan wit.

Johan Niezing over “sociale verdediging”

Een logisch alternatief

Het is nog te vroeg om viktorie te kraaien. Het voorstel over de ontmanteling van de Euro-raketten, waarover de twee grootmachten onlangs een akkoord hebben bereikt, heeft maar betrekking op het topje van een ijsberg. Naast die enkele raketten bestaat er immers nog een immens potentieel aan nucleaire vernietigingskracht. Hoe moet het nu verder? Johan Niezing, polemoloog aan de VUB, beschrijft in een levenswaaierboekje een alternatief: de sociale verdediging.

Zijn uitgangspunt is dat er hoe dan ook nood is aan een alternatief. Wanneer het ooit is een nucleair treffen zou komen, zou dit het einde inluiden van het leven op aarde. Nu is de kans op zo een conflict helemaal niet denkbeeldig. Ook al sluit men de mogelijkheid uit dat iemand bewust een nucleair conflict zou beginnen, dan nog bestaat een kans op een *accidental war*, een oorlog per ongeluk.

Hierbij geeft de auteur een verhelderend overzicht van het Amerikaans derektiesysteem NORAD (North American Defense Command). Via NORAD wordt satellietinformatie over een vijandelijke raketaanval verzameld. Jaarlijks komen er gemiddeld een duizendtal meldingen binnen. De meeste van deze foutieve meldingen kunnen evenwel als foutief geïdentificeerd worden. Over een aantal kan men niet dadelijk een uitspraak doen. Dan wordt een *Missile Display Conference* (MDC) gehouden, waarop binnen enkele minuten moet worden beslist of het om een echte aanval gaat of niet. Wanneer men beslist dat het om een werkelijke aanval gaat, wordt onmiddellijk een *Threat Assessment Conference* gehouden. Daarbij is de hoogste militair betrokken. Binnen de twee minuten moet die TAC een uitspraak doen. Als ook zij beslist dat het om een echte aanval gaat, wordt een *Missile Attack Conference* samengevoerd, waarbij waarschijnlijk ook de president van de VS na twee minuten wordt betrokken. De MAC neemt dan de uiteindelijke beslissing.

Maar het NORAD is niet onfeilbaar. In 1983 waren er niet minder dan 255

MDC's. En tussen 1977 en 1983 zijn er niet minder dan 6 TAC's geweest, dus zes keer dat de wereld ten gevolge van fouten op de rand van een oorlog heeft gestaan. Bovendien neemt sinds 1977 het aantal MDC's jaarlijks met 20% toe. Dit alles is op zijn minst beangstigend: ons leven hangt voortdurend aan een zijden draadje. Daarom is er - volgens de auteur - maar één logische gevolgtrekking mogelijk: de volledige vernietiging van het nog bestaande nucleaire arsenaal. Overigens zou ook de conventionele wapenarsenaal het best verdwijnen. Immers, de hedendaagse conventionele wapenarsenaal heeft ook een enorme vernietigingskracht. In België moeten we ons wat dat betreft weinig illusies maken: een paar goed gemikte projectielen op de kernindustrie en de chemische industrie kunnen het land binnen de kortste keren *neutraliseren*.

Afschrikking

Het probleem is dat wij in onze verdediging volledig afhankelijk zijn van al die wapens. Als we ze verwijderen, hebben we dus geen verdediging meer. Er bestaat evenwel een alternatief dat hier dienstig kan zijn: de “sociale verdediging”. Sociale verdediging wordt door Niezing gedefinieerd als een *afschrikkingssysteem dat berust op het vermogen van een bevolking om zich op geweldloze wijze te verzetten tegen aantasting van de door haar als fundamenteel bestempelde vrijheden*. De bevolking moet dus in staat en bereid zijn zich op *geweldloze wijze* te verzetten tegen bijvoorbeeld een staatsgreep of tegen een buitenlandse bezetting.

De instrumenten die zich hier toe lenen zijn onder meer sabotage, indoktrinatie en demotivatie van die bezetter en het weigeren mee te werken met die bezetter. De essentie nu bestaat erin dat de potentiële bezetter weet heeft van de sociale weerbaarheid van het volk dat hij wil bezetten. Wanneer men hem kan doen geloven dat er een aanzienlijke sociale verdediging zal zijn wanneer hij een land wil bezetten, zal hij besluiten om niet tot bezetting over te gaan. Niets nieuws onder de zon, dit is de welbekende afschrikkingstese.

Utopia

Uiteraard is dit slechts een schetsmatige voorstelling van de ideeën die in het

boek worden voorgesteld. De auteur gaat veel dieper in op de problematiek, soms zelfs tot op het randje van het maniakale. Zo moet men, voornamelijk tijdens de eerste helft van het boek, af en toe de titelpagina open slaan om zichzelf ervan te overtuigen dat men wel degelijk een boek over sociale verdediging en niet over logica aan het lezen is. Weliswaar maken de heldere figuren heel wat goed.

Op basis van de uitgebreide argumentatie die het boek biedt, lijkt sociale verdediging een zinvol alternatief. Toch kan men zich al dadelijk een situatie voor de geest halen waarin de sociale verdediging niet het minste soelaas kan bieden: wanneer een agressor enkel geïnteresseerd is in de vernietiging van een land en niet in de bezetting ervan, zal hij zich uiteraard niet laten afschrikken door sociale verdediging. Ook is het zo dat het een aanzienlijke tijd zal vergen vooraleer men de gehele bevolking van een land rijk kan maken voor de sociale verdediging, als dat *überhaupt* mogelijk is. Een ander probleem bestaat er in dat we hier te maken hebben met *utopia research*. Sociale verdediging heeft nog nooit bestaan en men kan dus enkel werken met veronderstellingen. Daartegenover staat dan wel dat de falsificatie van de theorieën die ten grondslag liggen aan het huidige defensiebeleid voor ons waarschijnlijk ook niet meer relevant zullen zijn: wie dood is, heeft daar geen boodschap meer aan.

Joost Bollens

Johan Niezing, *Sociale verdediging als logisch alternatief, van utopia naar optie*, 1987, Van Gorcum, 159 pp.

De Kulak-archipel

Vrijdagavond 18 december heeft het traditionele Kulak-kerstfeest plaats, in de feestzaal van de Kortrijkse Hallen om 19.30 u. Er is een busdienst vanuit Leuven voorzien. Het programma: aperitief, kaasfondue en animatie. Op het uur dat alle Assepoesters weer in pompoenen veranderen wordt dan nog het Kulak-kerstbal geopend. Kaarten kosten 400 fr, en alle verdere inlichtingen kan je krijgen bij de heren Willem, Lieven en Henk, allen resident in de Tervuursestraat 34.

Om af te kicken

Lokale televisie in Leuven

Initiatiefnemers bij de vleet

Toen het op het einde van de jaren '70 technisch mogelijk werd om op een vrij goedkope manier lokale radio te verzorgen, was de Leuvense Radio Scorpio er als de kippen bij om het nieuwe medium te exploreren. In 1981 werd het fenomeen van de vrije radio's gelegaliseerd. Wat lokale televisie betreft was men er minder vlag bij. De geïnteresseerden hebben in dit geval gewacht tot de legalisatie een feit was. Dat gebeurde begin 1987 en prompt traden er in Leuven drie initiatiefnemers naar voren: Regionale Televisie Leuven (RTVL), Onafhankelijke Televisie Leuven (OTL) en Brabantse Audiovisuele Omroep (Brabo). Wat zijn de mogelijkheden en overlevingskansen van een lokale televisieomroep?

'Regionale' of 'lokale' televisie is in Vlaanderen nog niet zo lang mogelijk, maar toch is het geen nieuw fenomeen. Van bij de prille ontwikkeling van de kabeldistributie, waardoor het technisch mogelijk werd om uitzendingen te verzorgen voor een geografisch beperkt gebied, werd lokale televisie als één van de nieuwe toekomstmogelijkheden naar voren geschoven. In de meeste van onze buurlanden (Groot-Brittannië, Frankrijk, maar vooral Nederland) werd onmiddellijk de wettelijke ruimte gekreeërd om experimenten met lokale omroep op te zetten. Verschillende formules werden uitgetest en wetenschappelijk geëvalueerd. Ook Wallonië ging deze weg op. Een Koninklijk Besluit maakte het al in 1976 mogelijk om in het franstalige landsgebede vijftien het kabelnet een aantal experimenten op te starten met audio-visuele programma's van plaatselijk belang en met sociaal-kulturele inslag. Na tien jaar experimenteren erkent en subsidieert de franstalige gemeenschap twaalf plaatselijke en kommunautaire televisies door middel van een eigen dekreet.

Vlaanderen

In Vlaanderen liep het even anders: minister De Backer beperkte in 1976 de draagwijdte van dat Koninklijk Besluit tot Wallonië. Vlaanderen en Brussel moesten nog tien jaar wachten op experimenteertijd. In het begin van de jaren '80 keerde het tij onder invloed van de populariteit van de lokale radio's,

de gunstige evaluatie van lokale televisie bij onze bureaus en de doorgedreven wil van een regeringsmeerderheid om het BRT-monopolie te doorbreken.

Dat resulteerde in 1987 in het *kabeldekreet*. Dit dekreet bepaalt dat de Vlaamse Executieve naast één niet-openbare omroep voor de hele Vlaamse gemeenschap en naast televisiestations die zich richten tot specifieke doelgroepen of die betaalomroep verzorgen, ook niet-openbare televisieverenigingen kan erkennen die zich richten tot een regionale en/of lokale gemeenschap. De programma's van de regionale en lokale TV-omroepen krijgen als taak de communicatie te bevorderen en bij te dragen tot de algemene ontwikkeling door een evenwichtig zendschema dat voorziet in een verscheidenheid aan informatie, vorming en ontspanning. Een geschillenraad zal erop toezien dat elke vorm van discriminatie tussen ideologische en filosofische strekkingen geweerd zal worden en dat de informatieve programma's tot stand komen in een sfeer van strikte onpartijdigheid en volgens de regels van de journalistieke plichtenleer, met waarborg voor de redactionele onafhankelijkheid. Tot zover de mooie idealen van het dekreet.

Uitvoering

Verdere voorwaarden en regels werden in uitvoeringsbesluiten vastgelegd. Daarin heeft minister Dewael bepaald dat lokale of regionale zenders voor een periode van negen jaar erkend kunnen

worden. Hun zendgebied mag maximaal een vierde van het aantal kabelabonnees in Vlaanderen beslaan. Het regionale karakter van de lokale omroepen moet gewaarborgd worden. Netvorming zal tegengewerkt worden. Lokale of regionale televisie-uitzendingen mogen maximaal twee uur per dag bedragen en moeten voor 19u30 op antenne. Staps-gewijze wordt een eigen kulturele productie van 75% verwacht. Bij elke uitzendingssessie moet een nieuwsprogramma met een lokaal of regionaal karakter aanwezig zijn. Alle nieuws- en duidingsprogramma's moeten verzorgd worden door een eigen redactie van beroepsjournalisten. Wanneer de Vlaamse Executieve een lokale of regionale televisievereniging erkent, kan deze daarna een dossier indienen bij de nationale regering om een vergunning te bekomen om reclame uit te zenden.

RTVL

Dit kabeldekreet gaf het startschot voor een aantal Leuvense initiatieven. RTVL heeft zich tot nu toe het meest geprofileerd. Het is een vzw met een pluralistisch samengesteld bestuur: personen uit de sociale, kulturele, politieke en universitaire wereld van het Leuvense. Het grootste probleem bij het opstarten van lokale of regionale televisie zijn de enorme geldbedragen die er mee gemoeid zijn. Dat is, naast de machtiging van de overheid die RTVL nog moet bekomen, dan ook één van de zwaarste klippen die ze nog te omzeilen hebben. Er wordt geopteerd voor een gemengd financieringsplan: enerzijds financiële participatie van de overheid (Vlaamse Gemeenschap, provincie Brabant, de stad Leuven, de intercommunales en de gemeenten uit het verzorgingsgebied) en anderzijds van de particuliere sektor (bedrijven, instellingen, individuele personen). Daarnaast wordt er ook gerekend op inkomsten uit handelspubliciteit.

RTVL wil in ieder geval onafhankelijk blijven wat de programmatie betreft.

Met een burgemeester in de Raad van Bestuur kan dat wel eens moeilijkheden opleveren, maar de initiatiefnemers bereiden zich voor op een grondige discussie over deze kwestie. RTVL heeft ook al contact opgenomen met rektor Dillemans. Deze zou "positief tot licht entoesiast" zijn geweest. Samenwerking zou mogelijk zijn door bijvoorbeeld de eigen programmatie van de KUL of de Stuc-programmatie in de RTVL-programma's aan bod te laten komen. Wat de andere initiatieven betreft:

Carla Rosseels

AULA MAXIMA - Die geruststelling heb je tenminste nu al: als die Aula Maxima annex De Somer er ooit komt, zal er een lift zijn. Zo zal de student die de bovenste rij van het auditorium bevolkt, zijn plaats tenminste in stijl kunnen opzoeken. Ha, de vooruitgang. Neen, de opgang. (Foto Hendrik Delagrangé)

José spreekt

Vervolg van p. 1

het Vlaams teneinde me te confronteren met mijn gebrek aan Nederlandse taalkennis, die vliegt zonder pardon aan de deur. Dat is niet iemand die mijn hulp komt opzoeken, maar een soort privé-onderzoeksrechter.

Veto: In welke zin wil u het statuut van Voeren gewijzigd zien?

Happart: «Het minimum is de tweetaligheid en het vertrek van Voeren uit de provincie Limburg. Deze provincie zal namelijk nooit aanvaard worden dat Voeren tweetalig is. Ik zal ook niet meer aanvaardend deel uit te maken van Vlaams Brabant. Er is wel een oplossing waarbij wij deel uitmaken van Brussel, onder direct beheer van de regering. De arrondissementencommissaris voor Voeren zal een tweetalige Waal moeten zijn. In deze situatie zullen de verkozenen tweetalig moeten zijn zoals thans het geval is in Brussel.»

Veto: Is dat voorstel een eindpunt of slechts een fase in de evolutie waarbij Voeren deel uitmaakt van de provincie Luik?

Happart: «Het doel dat wij formuleren is klaar en duidelijk datgenen wat de bevolking wil, namelijk de terugkeer naar de provincie Luik. In 1962 sprak 93% van de Voerenaars zich bij referendum uit tegen de aanhechting bij Vlaanderen. De Vlamingen hebben die waarschuwing nooit au sérieux genomen. Vroeger sprak 40% van de bevolking een platdiets dialect, waarmee je zowel in Maastricht als in Aachen terecht kon. Met de vermindering van de landbouwpopulatie is het aantal pendelaars naar Luik en omstreken sterk toegenomen. Met als gevolg dat er een gevoelige verfransing is. Van het ogenblik dat men Voeren verlaat komt men immers in Wallonië terecht. Er is geen enkele reden, noch sentimenteel, noch economisch, noch cultureel om het Neder-

lands te leren. Ik begrijp niet waarom Vlaanderen het democratisch karakter van dit land afzwaakt door dat onmogelijk te maken voor 4000 inwoners. Welke er haalt Vlaanderen uit het feit dat er een dominantie wordt opgelegd aan een bevolking die zulks niet wil?»

Veto: In de huidige politieke context richt alle aandacht zich op het taalgebruik van mandatarissen in de faciliteitengemeenten. Hebt u niet de indruk dat het tema van de wijziging van het Voerstatuut op de achtergrond gedrongen is, zelfs door de Franstalige partijen? Men heeft de PS nog niet horen bevestigen dat Voeren terug naar Luik moet.

Happart: «De gemakkelijkste manier om niet over de Voerense strijd te spreken was het probleem te beperken tot een slechterik die weigert Nederlands te spreken. We een put graaft voor een ander valt er zelf in. Wat vroeger een nadeel leek omdat de aandacht op mij gericht werd en afgeleid van de echte probleemstelling, is nu een voordeel geworden. Wat ze vandaag bereikt hebben, is dat ik symbool sta voor de democratie in Voeren, en als dusdanig op een enorme manier in Wallonië mobiliserend werk voor het bereiken van ons doel. Wie mij weg wil zal het statuut van Voeren moeten wijzigen. Alle Waalse partijen hebben duidelijk gesteld dat ze deze statuutwijziging nastreven.»

Veto: In Vlaanderen leeft bij velen irritatie omdat mede door uw optreden de kommunautaire problemen zoveel energie opstorten ten koste van het sociaal-economische. Werkt dit ook niet als een economische boemerang tegen Wallonië? Men kan zich bijvoorbeeld toch moeilijk voorstellen dat als gevolg van al die spanningen bedrijven gaan investeren in de Voerstreek.

Happart: «Wij vragen geen investeren

in de Voer.»

Veto: In Wallonië is het toch duidelijk wel het geval. Dient de aandacht voor het kommunautaire niet om het gebrek aan economisch perspectief te verdoezelen?

Happart: «Men zegt ons dat het beeld van België in het buitenland, als gevolg van deze affaire geridiculiseerd wordt. Het moet ophouden. Het probleem is echter dat Vlaanderen ons voorstelt er mee op te houden in de zin dat wij in onze problemen zouden moeten berusten. Daarmee kunnen we natuurlijk niet akkoord gaan.»

Veto: Wil men in Wallonië ook niet eerder aktes die gericht zijn op een betere sociaal-economische situatie?

Happart: «De economische situatie in Wallonië is identiek aan die in Vlaanderen. We bevinden ons in een wereldkrisis. Er is een wereldwijd conflict tussen het kapitaal en de arbeid. In de huidige reorganisatie is het de centrale vraag om meer macht en geld te geven aan het kapitaal of aan de arbeid. De situatie overstijgt in grote mate onze grenzen. Rechts heeft een programma van privatisering, maar het is eerder een programma van continue inlevering waarvan wij worden onderworpen. Ik geloof niet dat men deze economische realiteit probeert te verstoppen achter het kommunautaire probleem, en meer in het bijzonder achter de Voerense kwestie.»

«Een zaak is immers zeker. Indien wij berusten in de huidige situatie waarbij Wallonië gedomeerd wordt door Vlaanderen, dan zal de Waalse economie nog veel dieper wegzakken. Op een bepaald ogenblik werd de textielindustrie in Vlaanderen sterk gesteund door de overheid, terwijl dit niet het geval was in Wallonië. Vooral de ongelijke verdeling van openbare bestellingen over beide landsdelen heeft het mogelijk gemaakt dat de textielindustrie in Vlaanderen thans bloeiend is, terwijl ze nog nauwelijks bestaat in Wallonië. Onze luchtvaartindustrie is beetje bij beetje aan het verhuizen naar Vlaanderen.»

«De meerderheid van de Walen is

ervan overtuigd dat het economische en het kommunautaire sterk met elkaar verbonden zijn. Het is gemakkelijk te beweren dat het kommunautaire geen belang heeft, als men zelf tot de dominerende partij behoort. Voor de onderdrukte is een ander van het grootste belang.»

Veto: Is er meer kans op een oplossing voor de kommunautaire problemen met de socialisten in de regering?

Happart: «De druk zal merklijk zwaarder wegen als de Franstalige socialisten in de regering zitten. Het is de partij waarin ik actief ben, maar bovendien is het principiële Waalse engagement bij de socialisten het sterkst.»

Veto: Gerard Deprez van de PSC heeft gesteld dat de nieuwe regering reeds van bij de formatie-onderhandelingen het zwaard van Damocles - de Voeren - zal moeten proberen weg te nemen. Wat verkiesde de Franstalige socialisten? Dat er eerst werk wordt gemaakt van de sociaal-economische restauratie van het gebied van de liberalen hebben afgebroken, of een alles-of-niets onderhandeling over het kommunautaire?

Happart: «De PS zal het geval Happart geenszins in de koelkast plaatsen. Men vergeet immers niet waarom de regering is gevallen. Ik vertegenwoordig tussen één derde en de helft van de kiezers van de PS. De Voerense kwestie kan dus zomaar niet aan de kant gezet worden. De Walen zouden het niet begrijpen dat men, in afwachting van een grondwetsherziening, vers alles gedurende jaren zijn beloop laat gaan. De PS heeft zich in vergelijking met de twee andere grote Waalse partijen het verst geëengedigd om het kommunautaire probleem meten bij de horens te vatten. Als de PS rond de onderhandelingstafel komt te zitten, zal het zijn met zeer precieze eisen. Het kernprobleem in de hele Voerense kwestie is te weten of Vlaanderen en Wallonië nog wel samen met mekaar willen optrekken. Er moet terzake eens klaarheid geschapen worden. Als men wil scheiden moet men het bilan opma-

bestaan uit een groep jongeren tussen 20 en 25 die programma's maken vanuit hun eigen interessesfeer. Zo maakten ze o.a. een programma over marktrack. Brabo zou uitgaan van de vroegere Vrije Radio Leuven (VRL), die nu getransmuteerd is in de "kloon" Radio Contact. Over deze twee laatste initiatieven is er nog niet veel meer informatie beschikbaar. Van zodra dat het geval is, hoor je erover.

Jan Vandierendonck
Luc Vanheerentals

Kunstkot

Medica organiseert van 18 tot 22 januari 1988 "Kot-Art", een tentoonstelling van kunstwerken van studenten ten huize van studenten. De bedoeling is studenten die zelf creëren een kans te geven hun werken tentoon te stellen.

Medica wil het initiatief niet beperken tot enkele Geneeskunde-studenten en nodigt daarom studenten uit andere fakulteiten uit om deel te nemen.

Wie kan deelnemen?

-elkeen die één of meerdere eigen 'kreaties' heeft: schetsen, schilderwerken, eigen ontworpen breiwerk, foto's, beeldhouwwerk...

-elkeen die zijn kamer of huis een drialen uren gedurende die week ter beschikking wil stellen.

Aan deze tentoonstelling is ook een wedstrijd verbonden waarbij de door een jury geselecteerde werken tentoongesteld zullen worden in het ziekenhuis Gasthuisberg.

Inschrijvingen tot 8 januari richten aan: Kultuur Medica, Brusselsstraat 246, 3000 Leuven, met vermelding: naam, adres, soort en aantal werken.

VETO?
Rotzooi
op uw niveau

De Andere Stad: Echtscheiding

"Elke cliënt is beschaamd"

Het werk van een detective lijkt in niets op wat je op televisie ziet: geen vechtschietpartijen, geen moord en drugs. Een detective werkt niet aan criminele zaken. Van de romantiek blijft helemaal niets meer over als blijkt dat de detective zijn beroep saai vindt. Niet alleen is er de sleur van het wachten en van de achtervolgingen, er is vooral ook de monotomie van de eindeloze reeks echtscheidingszaken, waarmee hij zich tachtig procent van de tijd bezig houdt.

Detective: "Echtscheidingsopdrachten krijg ik meestal rechtstreeks van de advocaten. De bedoeling is meestal overspel te laten vaststellen. Vroeger was dat een zaak van rijkswacht en politie, die de vaststelling, de 'betrapping' moest doen, maar sedert 22 juli is overspel geschrapt uit het strafwetboek. Het is nu een burgerlijke zaak die door een deurwaarder moet worden vastgesteld."

"Eerst zoeken we uit waar het object naartoe gaat, dat is het *diskreet vooronderzoek*. Dan vraagt de advocaat via de voorzitter van de burgerlijke rechtbank een beschikking, die hij naar de deurwaarder stuurt. Met deze laatste maak ik vervolgens een afspraak voor de vaststelling. De avond zelf moet ik het doel weer volgen, om zeker te zijn dat de feiten zich weer voordoen, en dan begint het wachten. Rond half vijf's morgens neem ik contact op met de deurwaarder zodat die om vijf uur ter plaatse kan zijn. Vroeger moest ik met de rijkswacht contact opnemen, wat veel gemakkelijker was, zoveel deurwaarders zijn er immers niet. Die mensen moeten tegenwoordig elke dag om vijf uur hun bed uit. Heel de procedure verloopt wel veel vlotter. Vroeger moest je ofwel klacht neerleggen bij de procureur des konings, en dan duurde het twee tot drie maanden voor je een huiszoekingsbevel had, ofwel stelde je jezelf burgerlijke partij voor een onderzoeksrechter en dan duurde het ongeveer een maand. Nu kan de advocaat binnen de dag een beschikking voor

de deurwaarder hebben."

"Zo'n echtscheiding is meestal snel beklonken. Ik heb nu een zaak die zich afspeelt in een caravan. Vrijdag is die man met mij naar een advocaat geweest, 's maandags had hij zijn beschikking en zaterdag gaan we de vaststelling doen met de deurwaarder. Twee keer ben ik gaan kijken, de derde keer zal ik rond een uur of acht de deurwaarder bellen. Wat ik gedaan heb kost die man nog geen tienduizend frank, de deurwaarder kost tussen de tien en de vijftienduizend frank. Voor vijftienduizend frank heeft mijn cliënt zijn zaak. Vergeet niet dat de echtgenoot die zijn partner kan laten betrappen op overspel binnen de zes maanden kan scheiden, zonder gerechtskosten! Bovendien zijn de meeste cliënten in echtscheidingszaken mannen die onderhoudsgeld moeten betalen. Zo iemand verdient geld aan een detectieve."

onderwijzer was, drie jaar lang elke dag van het schooljaar tussen twaalf uur en half twee laten schaduwen. Er is tijdens die drie jaar nooit iets gebeurd. Het enige wat die man deed was af en toe een koffie gaan drinken in een kafee, alleen. Regelmatig zei ik: "Mevrouw, stop ermee, er gebeurt echt niets." Dan twijfelde ik en stopte ermee, maar 's ochtends hing ze weer aan de telefoon: "Meneer, ga toch maar eens kijken, want hij heeft zich gewassen vanmorgen en proper ondergoed aangedaan, vandaag gaat het gebeuren, ik voel het." Met zo'n mensen voel ik een diep medelijden. Als het vertrouwen tussen man en vrouw zover weg is, dan is het huwelijk kapot. Kan je je voorstellen zo te moeten leven? Als je je man of je vrouw elke dag moet laten volgen, daar ga je zelf aan ten onder."

"Vaak heeft heel de familie al achter het van overspel verdachte familielid

GEEN OPLEIDING

Iedereen kan detective worden. Je hebt alleen een BTW nummer en een handelsregister nodig en dan kan je je vestigen als zelfstandig detective. Er bestaat een syndikale kamer, erkend door de Raad van State, die ten eigen deontologie heeft en probeert de uitoefening van het beroep in eerlijke banen te leiden. Wie er lid van is moet een ernstige stage lopen en zich houden aan de reglementen.

Er bestaat een schriftelijke cursus voor detectives, maar die stelt, volgens de geïnterviewde, niets voor. Het is een handeltje in boeken van nutteloze cursussen tussen zitten over het maken van vingerafdrukken of het gebruik van vuurwapens. Wie detective wil worden doet er beter aan wat strafrecht en strafvordering te blokken en af en toe eens in het burgerlijk wetboek te lezen. De rest leer je in de praktijk.

De kosten zijn enorm. Het belang en de geloofwaardigheid van detectives hangt voor een deel af van de grootte van hun advertentie in de Gouden Gids... wat hen driehonderdduizend of meer frank per jaar kan kosten. De tweede grote kost zijn de verkeersovertredingen. Bekeuringen voor overdreven snelheid en zware overtredingen kunnen oplopen tot dertigduizend frank per maand, wat ook ongeveer de kost aan benzine is. Voor achtervolgingen moet je immers geen dieseltje gebruiken. (JVDB/HD)

"Mensen komen niet voor hun plezier naar mij. Elke cliënt is beschaamd omdat hij een beroep op mijn diensten moet doen. Het gaat altijd om mensen die niet meer kunnen leven met een bepaalde situatie. Ze zijn ziek van twijfel en willen uitsluiten. Op zo'n ogenblik is het beter dat ze de waarheid kennen. Er zijn natuurlijk ook absurde gevallen. Zo heeft ooit een cliënte haar man, die

gereden. Elke keer had deze dat door en dan komen ze ten einde raad bij mij. In zulke gevallen weiger ik de zaak. Zo'n mens zit konstant in zijn achteruitkijkspiegel te kijken en is verschrikkelijk achterdochtig. Dat is echt onmogelijk werk."

Gangsters

"Het moeilijkst zijn zaken waarbij de

Een bezoek bij de privé-detective is vaak pijnlijk. Vandaar dat u Hendrik Delagrangre op deze foto niet herkent. (Foto Hendrik Delagrangre)

cliënt verwacht of hoopt dat de ander vreemd zal gaan en er niets gebeurt. Vaak nemen ze mij dat kwalijk, maar als er niets gebeurt kan ik ze toch ook terugonderleggen! In Antwerpen is ooit een detective gestraft met twee jaar gevangenisstraf en een grote boete voor het provoceren van overspel. Die man huurde op aanvraag personen in om overspel uit te lokken. Als een doordeweekse brave man naar een kafee gaat om wat te bijlarten ofzo en er komt zo'n mooie, blonde stoepoeps bij hem op schoot zitten, dan is die man snel verleid. Acht echtscheidingen had hij op die manier 'behandeld', ze zijn allemaal nietig verklaard. Er kwam eens een vrouw bij een advocaat en zei: "Ik wil van mijn man af." De advocaat zei: "Doet hij iets verkeerd?" "Nee," zei de vrouw. "Ok," zei de advocaat, "dan zullen we op papier zetten dat hij een homo is." Een andere detective ging motels af en noteerde daar alle nummerplaten. Al de echtgenoten van de bezitters van die auto's werden dan vervolgens door hem gecontacteerd. Dat er ernstige vermoedens waren dat hun partner overspel beging en of ze dat niet door hem wilden laten vaststellen... Als detective dans je altijd op het slappe koord tussen wat mag en wat niet mag, maar er zijn er die heel vage grenzen hebben."

meisje uit de buurt van de man te krijgen. Een andere keer moest ik naar Spanje met een elpee. Een vrouw was er met een schilder vandoor gegaan en haar echtgenoot stuurde mij erachteraan. Ik moest het koppel achtervolgen en er op het ogenblik dat ze in een of ander restaurant zaten voor zorgen dat één welbepaald melodietje gedraaid werd omdat de echtgenoot beweerde dat daar gelukkige herinneringen aan kleefden en hoopte dat zijn vrouw bij het horen het ervan terug zou komen. Het heeft die man honderdduizend frank gekost."

"Wantrouwe mensen doen rare dingen. Er kwam een tijdlang een vrouw bij me die elke week een onderbroek van haar man bijhad. Daar moest ik dan mee naar een laboratorium om te laten onderzoeken of er in die broek geen spermatozoon van meer dan één man zaten omdat die vrouw er haar man van verdacht een homo te zijn."

Rapporten

Uit gewoonte rijdt de detective op weg naar het station veel te snel. Uit het donker en de regen duiken achterlichten van tragere auto's op die snel ingehaald worden. Schaduwen moet in het donker nog moeilijker zijn.

"Men vraagt wel eens of ik niet jessipies word van zoveel echtscheidingen, maar ik heb nauwelijks contact met de mensen die ik in het oog houd. Meestal rijdt ik achter twee rode lichtjes of fotografeer ik een man in de verte. De vaststelling, vroeger het betrappen, dat doen anderen. Ik maak alleen een rapport en de cliënt doet daarmee wat hij of zij wil."

De regen hangt een gordijn voor de ingang van het station. De recorder tegen het water beschermend hollen we naar de deur. Onder het afdakje houden we even halt en steken de hand op naar de detective, die terugroet en bruusk optrekt. Even wacht hij om op de hoofdweg te geraken en dan verdwijnt hij in de avond. Om te gaan slapen. Het was weer vijf uur de vorige ochtend.

Jan Van den Bulck
Hendrik Delagrangre

Sperma

"Ik ken een detective die op wacht stond bij een motel waar een man was binnengegaan die hij moest schaduwen en 's morgens zijn eigen vrouw met die vent zag buitenkomen."

"Ook bij echtscheidingen krijg je vaak rare voorstellen. Ik ben ooit naar Roemenië geweest om de autoriteiten te waarschuwen dat er iemand wou overlopen. In opdracht van een vrouw die een verhouding had met een man die ook nog een Roemeens lief had die bij de Roemeense post werkte. De ene vrouw was te weten gekomen dat dat meisje op een goeie dag zou overlopen. Hoe ze dat te weten gekomen is en hoe het overlopen in zijn werk zou gaan, weet ik niet, maar ik moest dat doorgeven om dat

Compulsem

Compulsem is een computerbeurs georganiseerd door AEISEC-Leuven, die dit jaar voor de vijfde keer plaats vindt. Het gaat eigenlijk om een dubbelgebeuren: aan de ene kant is er een informatika-beurs met stands van bedrijven en scholen die iets met informatika te maken hebben, hun nieuwigheden ten-

toon stellen. Aan de andere kant zijn er seminaries, onder meer rond "Artificiële Intelligentie" en rond "Computers en Telecommunicatie".

De beurs kan je bezoeken op dinsdag 15 en woensdag 16 december in de Naamsstraat 22. De seminaries gaan door in het Maria-Theresiakollege (details: zie Agenda). Meer informatie bij AEISEC-Leuven, Dekenstraat 2, 3000 Leuven. □

ELKE OCHTEND "DE MORGEN" OP
TIJD IN DE BUS

EEN PIENTER STUDENT
HONGERT VOOR 1 ABONNEMENT !

Een lege maag én een ongebreidelde leeshonger. Zo stellen we hem/haar voor, de student-lezer van De Morgen. En daar willen we wat aan doen. Wij bieden u een **studenten-abonnement** voor 1.950 frank, wat - in vergelijking met de 'normale' burger - een besparing betekent van 1125 frank. Bovendien kunt u het bedrag(je) in zes keer afbetalen, een pijnloze bevalling. U ontvangt De Morgen weliswaar niet in de weekends, noch in de vakantieperiodes. (Wij zijn wel gul, maar niet gek)

STUDENTENABONNEMENT	
Tot het einde van het academiëjaar ontvang ik De Morgen. Tijdens de weekends, de kerst-, paas- en zomervakantie red ik me wel.	
☐ Ik betaal 1.950,- fr. ☐ met bijgevoegde cheque op naam van 'De Nieuwe Morgen nv' ☐ na ontvangst van de betaalstrook	
☐ Ik betaal 6 x 325,- fr. na ontvangst van formulier domiciliëring	
naam :	
adres/kot :	
thuis :	
studierichting/jaar :	
studentenkaart nr. :	
datum :	handtekening :

Stuur deze bon
terug naar:
De Morgen
Moutstraat 84
9000-Gent

Economie en gastarbeid (II): Albert Martens

“Met redelijkheid doe je niet veel tegen racisme”

“Ik ben intellectueel pessimistisch, in de aktie ben ik veel optimistischer.” Aan het woord is Albert Martens, socioloog en verbonden aan het Hoger Instituut voor de Arbeid. Eén van de onderwerpen waar hij zich intensief mee bezighoudt is het fenomeen gastarbeid. Martens woont zelf in een gastarbeidersbuurt, en zo kan je vermoeden dat hij niet alleen uit de ivoren toren van de academische wereld spreekt, maar ook de werkelijkheid door en door kent.

Vanavond houdt prof. Martens een lezing in de Dekenstraat nr. 2. Veto ondervroeg hem alvast - na Roger Delqueue van het Antwerpse Tolkencentrum - als tweede kenner over “gastarbeid en economie”.

Op het einde van ons gesprek vertelde prof. Martens dat hij ooit een Turk op een Brusselse tram hoorde zeggen, toen ze hem vroegen waarom hij in godsnaam naar België was gekomen: “Ha meneer, voor het schoon weer.”

Dat bizar gevoel voor humor - humor die ook Martens schijnt te liggen - verbergt echter niet de schrijnende toestanden die je alleen maar kan veroordelen, en verbergt ook niet de ingehouden woede van zowel de gastarbeiders als de Belg die met hen begaan is.

Na de volkstelling van 1981 is er bijna geen statistisch verantwoord materiaal beschikbaar over de migrantenpopulatie. Kan je dan wel nog een klare kijk hebben op de situatie?

Martens: “Ik heb geprobeerd een helder zicht te bekomen door twee onderzoeks-aanvragen in te dienen, waarvan één bij de universiteit. Blijkbaar vond men het niet zo boeiend om daar veel informatie over te hebben. Er is wel iets gedaan gedaan rond de problematiek onderwijs-arbeidsmarkt.”

“Zo’n economische studie is naar mijn mening vrij essentieel, maar op dit ogenblik heeft niemand er veel belang bij. Wie interesseert zich voor schoonmaakbedrijven? Het functioneert goed: er is concurrentie, en zo worden de diensten goedkoper. In die sektor werken, naargelang je ruim of eng telt, 40 tot 90.000 arbeidskrachten. Meer dan de helft zijn vreemdelingen, die in onnoemelijke omstandigheden werken. Vakbonden hebben maar weinig greep op die situatie, en via sub-contracting is die sektor helemaal gedereguleerd. Je hebt er alle mogelijke kontrakten: in ‘t zwart, in ‘t wit, in ‘t grijs. Werk op alle mogelijke en onmogelijke uren en vaak ook gevaarlijk werk, bijvoorbeeld het opruimen van medisch afval.”

Veto: Beschikt u niet over voldoende materiaal om bepaalde toestanden formeel aan te klagen?

Martens: “Over harde feiten beschikt men niet. Mijn laatste studie dateert van van 1972. Ik vermoed en ik heb veel

hypotesen: ik vermoed dat het zich daar en daar allemaal verstrengelt.”

«Harde feiten zijn moeilijk op te nemen en te verwerken. Je hebt een multinationalisering in die sektoren (bewakingsdiensten, schoonmaak, restaurants, ...), en tegelijkertijd - naar de betrokken werknemers - toestanden à la Gunther Walraf. Maar niemand heeft nog veel greep op die zaak, ook al omdat het aanbod zo groot is: een Turks of Marokkaans schoolverlater verkoopt zich voor elke prijs ... Ze werken 's nachts voor een loon van 180 fr netto.»

«Die markt is compleet gedereguleerd, en men laat het zijn beloop.»

Zachte sektoren

Veto: Kunnen buurthuizen en lokale migrantencentra niets aan die dingen veranderen?

Martens: «Nee, rond werkgelegenheid gebeurt er heel weinig. Huisvesting krijg wel wat aandacht, in huurdersverenigingen. Vooral over cultuur en onderwijs wordt veel gepraat, of de Islam al dan niet onderwezen mag worden - enfin, wat men noemt de “zachte” sektoren - en rond gezondheid.»

«Iedereen die er gebruik kan van maken heeft er belang bij dat er rond tewerkstelling niet veel gebeurt. Alle restaurants en kafees van de grootsteden hebben gastarbeiders in hun keuken. Die sektoren hebben er zeker belang bij dat de arbeid zo goedkoop mogelijk gepresteerd kan worden.»

Veto: Wordt die problematiek bewust verdoezeld, terwijl alle aandacht naar de andere sektoren gaat?

Martens: «Nee, dat denk ik niet. Maar de bewustmaking van de Belgen in deze problematiek is wel heel “verdraaid”. Men tracht de Belgische bevolking te mobiliseren tegen die mensen in, om terug een stuk eenheid of populariteit te kweken. De verweermogelijkheden van de gastarbeiders zijn miniem, afgezien van wanhoopsdaden tot zelfmoord tot

revolutie ... Omdat ze zo weerloos zijn worden ze op een perverse manier als zondebok aangetoond. Daardoor krijg je een pseudo-politiek bewustzijn bij je eigen bevolking.»

«Nols probeert zo zijn achterban te mobiliseren. De Brusselse gemeenten hebben vroeger hun geld dermate verspilld dat ze geen geld meer hebben voor een beleid nu. Het enige wat die burgemeester nog kan is “veiligheid verkopen”. Indien je veiligheids wil verkopen, moet je permanent de bevolking ongerust maken. De onrustzaaiers zijn dan natuurlijk de migranten; het minste wat ze doen wordt opgeblazen, en de “vader van de gemeente” kan dan weer hameren op die orde en veiligheid.»

«De vreemdelingenwijken in Brussel zijn niet de buurten met de hoogste kriminaliteit. De gevaarlijkste plekken in Brussel zijn de universitaire kampussen, dat heeft een onderzoek van de Rijks-waliteit aangetoond. Dus als je de kriminaliteit in Brussel wilt doen dalen, is het meest logische voorstel de universitaire kampussen te sluiten ...»

Veto: Zijn migranten zich bewust van wat er met hen gebeurt?

Martens: «Jongeren weten het. Als je 's avonds als Turk of Marokkaan van het Brouckereplein naar het Noordstation stapt, en minstens vier keer aangehouden wordt - gewoon op face value, omdat je krulhaar hebt en er donkerder uitziet - dan weet je genoeg.»

«Het is moeilijk te zeggen of ze ook iets afweten van de achtergronden van die vijandigheid. Sommigen zijn heel bewust - de helft van de gastarbeiders bijvoorbeeld is gesyndiceerd. Dat is eigenlijk zoals bij de Belgen: ze zijn in dezelfde verhouding bewust en niet bewust.»

Hooligans

Veto: U sprak daarnet over wanhoopsdaden. Hoe frequent zijn die bij migranten?

Martens: «Georganiseerd gebeurt er heel weinig, bijna niets. Ja, Vorst en Sint-Gillis onlangs. Die gevangeniszen zitten volgepropt met migranten, zelfs met kinderen vanaf 16 jaar, met vier of vijf in een cel. Toen Gol beloofde dat de hooligans goed behandeld gingen worden, ja ...»

«Voor de rest gebeurt er niets. Die mensen zijn doorgaans braaf, je blijft je erover verbazen.»

Veto: Toestanden zoals in Birmingham en Brixton behoren niet tot de mogelijkheden?

Martens: (denkt lang na) «Het is moeilijk voorspelbaar. (lacht) Op het eerste gezicht niet. Alhoewel: als je me morgen komt zeggen dat ze in Genk alles kort en klein hebben geslagen, zou me dat niet verwonderen.»

«Het is moeilijk voorspellingen te maken. De migranten zijn geen sociale groep: er zijn Marokkanen, Turken, Spanjaarden, er zijn progressieve en conservatieve, eerlijke en oneerlijke. Die subgroepen kunnen mekaar onmogelijk vinden in iets coherent: er is geen gemeenschappelijk identifikatiemoment.»

«Er zijn enkele betingingen geweest, bijvoorbeeld na de raid op Lybië. Daar was een minoriteit van fundamentalisten aanwezig, maar door de pers werd dat helemaal vertekend. De communisten, Amada en de anarchisten lopen liefst aan de kop van de stoet - zo denkt iedereen dat het allemaal Amadezen zijn - en daar had de BRT alle aandacht op toegespitst.»

«Maar dat beeld wordt dan verspreid in miljoenen gezinnen. De mensen pakken het, en Nols plakt het nu op de muren ... Het fundamentalisme bestaat, maar het is een minderheid. Maar zoals het spel nu gespeeld wordt, drif je de mensen naar een radikaliserend. Als er geen agreements komen, worden ze het beu: Als we toch niet kunnen klappen, moeten we maar kloppen. In zo'n spelletje krijgt Nols uiteindelijk gelijk: als er niet genoeg geweld is, genereert Nols zijn eigen geweld. En dan zegt hij: “Zic je wel dat de verstandhouding onmogelijk is, dat het samenleven niet kan.”»

Kriminaliteit

Martens: «Dat noem ik terrorisme. Ten overstaan van vreemdelingen worden er wetten niet meer gerespekteerd. Een aankomstverklaring kost 1.000 fr; een attest voorlopige dekking van verblijf 2.500 fr; een aanvraag van machtiging tot verblijf 1.500 fr; een bijzonder verblijfsdocument na verzoek tot herziening 2.500 fr; een attest voor vertrek of tijdelijke afwezigheid 500 fr; de verlening van al deze documenten 500 fr ... De Belgen daarentegen hoeven voor hun identiteitskaart in Brussel slechts 100 fr te betalen. Dat wangedrag tegenover de vreemdelingen werd op 29 juni van dit jaar door de Raad van State veroordeeld. De klacht werd daar drie jaar geleden neergelegd. Maar welk migrant zat ooit zijn geld weerzien?»

«Dat is allemaal puur onwettelijk, mag gewoon niet. Men weigert mensen in te schrijven, dat mag niet. Ambtenaren doen gewoon of ze iemand niet zien of nooit gezien hebben. de kriminaliteit van Nols is veel groter dan wat vreemdelingen ooit gedaan hebben. (lacht) Hij trogget ze af, dat belooft in de miljoenen! Als dat geen kriminaliteit is, dan weet ik het niet meer.»

«Zo schaft men rechten af, en dat zal eens uit de band springen. Vreemdelingen worden rechteloos gemaakt, en dat is naar mijn mening erg gevaarlijk, want het zijn de grondvesten zelf van de democratie die je afbreekt. De wetten worden bovendien vaak nog eens gedubbeleerd door een reeks van administratieve maatregelen waar niemand nog vat op heeft. Iemand kan na een vergrijp het land uit gezet worden, niet omdat het in het vonnis staat, maar als administratieve maatregel. Dat is het einde van de rechtsstaat.»

«Met redelijkheid doe je niet veel tegen racisme. Dat heb ik ook al vaak gezegd tegen mensen die me komen vragen wat er gedaan moet worden tegen het racisme: als mensen graag racisme horen, dan kom je er niet met redelijke argumenten. De grenzen tussen sprookjes en evidenties zijn zo vaag voor bepaalde mensen. De wetenschap kan niet overtuigen, want de mensen houden van sprookjes ... Ik zeg niet dat er bijvoorbeeld geen geweld heerst in de migrantenwijken, maar geweld is er ook elders in Brussel: de architectuur van die stad krèert geweld.»

Boeren

Veto: Extreem geweld van migranten kan ook met extreem geweld beantwoord worden.

HISTORISCH

Tijdens zijn lezing vanavond zal Albert Martens het vooral over de historische boeg gooien, met de nadruk op het werkgelegenheidsbeleid dat voortvloeit uit het aantrekken en tewerkstellen van vreemdelingen. Waarom zijn de gastarbeiders naar hier gehaald, wanneer, wat waren de gevolgen, en hoe zou de toekomst er kunnen uitzien?

Verder: de wettelijke regelingen waaraan gastarbeiders onderworpen zijn (verblijfsvergunning, arbeidskaart, ...), een vergelijking van de regulering nu met vroeger (van 1920 tot zeg maar 1987), de Belgische politiek om gezinnen naar hier te halen in plaats van individuen, de verschillende nationaliteiten die men opzocht, de verschillende tewerkstellingssektoren.

Bedoeling is de economie een beter begrip van de situatie mee te geven, omdat die kennis noodzakelijk is om naar de toekomst toe een beleid uit te kunnen stippelen. □

Martens: «Het braaf reformisme schiet tekort: het is een druppel op een hete plaat. Maar ik ga voor hen de revolutie niet maken. Ik verwacht ... (korrigeert zichzelf), misschien en zelfs waarschijnlijk hoop ik dat er revoltes gaan uitbreken.»

«Extreem tegengeweld zou me verwonderen: België is een ultra-stabiel land op dat gebied. Hoeveel doden hebben we hier gekend? Een paar op het einde van de vorige eeuw, de Koningskwesie, eentje ook in Zwartberg. België is een raar land: permanente strijd en revolutie is er misschien wel, maar er vallen maar heel weinig doden. Er is een enorme afkeer van geweld.»

«(lacht) De meest fantastische zaak die ik heb meegemaakt was de Boerenbetoging in '69 of '70: ze hebben toen alles afgebroken. (geniet bij de herinnering) Er was geen hek, geen kraam, geen telefooncel meer heel, dat was bloot geweld. Het zijn de boeren die toen alles afgebroken hebben, niet de migranten. (lacht nog meer) Het was enorm: ramen, zware hekken aan de autoweg, alles was vernield. De rijkswacht reageerde gewoon niet toen ze die boeren zagen. Zoals Huysmans tijdens de oorlog: Ne levende Huysmans is beter dan nen doode. Salut.»

Veto: Racisme leeft ook sterk bij mensen die helemaal niet in contact komen met gastarbeiders. Hebt u daar een verklaring voor?

Martens: «Daar is al wat studie rond gebeurd. Het blijkt dat de vooroordelen - dat is misschien nog geen racisme - het grootst zijn bij de mensen die geen omgang hebben met vreemdelingen. Luc Huyse heeft dat ook bestudeerd: voor boeren is het grootste probleem in België de vreemdelingen. De meeste boeren zien er gewoon geen.»

Veto: Zijn er op korte of middellange termijn oplossingen voor het vreemdelingenprobleem?

Martens: «(denkt lang na) Oh, (lacht) Nee, dat is moeilijk te beoordelen. We hebben twee jaar geleden een Witboek over het onderwerp opgesteld, met voorstellen voor het beleid.»

Veto: Merkt u dat daar rekening mee gehouden wordt?

Martens: «(droog) Ik merk niets. Bepaalde mensen hebben het zeker gelezen, en vanuit Agalev zijn er ook enkele wetsvoorstellen gekomen, maar nooit ontwerpen.»

«(stil) We vechten verder, zonder grote illusies. Maar vechten doen we in elk geval ...»

Lode Desmet
Koen Van Muylen

Om af te kicken

Veto: Extreem geweld van migranten kan ook met extreem geweld beantwoord worden.

BORD VOL SPORT - Vorige week woensdag liep Alma Drie 'des avonds' nog eens lekker vol met studenten. Sportjournalist Wouter Vandenhaute sprak met bekende en minder bekende atleten uit ons kleine land, gaande van knappe tennisspeelster Ann De Vries - ze beschuldigde haar trainer van handtastelijkheden - tot voetbalspeler Piet den Boer van KV Mechelen. Daarna mocht het beest in de student zich op groot videoscherm verlustigen in de Europabekerzege van Club Brugge tegen Borussia Dortmund. (Foto Hendrik Delagrangue)

Dekaan Van Gorp op bezoek in de fak. Tenminste één man met stijl op de opening van het Kringcentrum L&W (Foto Filip Dutoit)

Fakbar Letteren en Wijsbegeerte

Een bestand van drie jaar

Blijde Inkomststraat 11 moet ooit een groot, statig gebouw geweest zijn, een huis dat bijdroeg tot de standing van die straat als woonbuurt voor de chiquere middenstand. Vandaag is deze Blijde Inkomststraat echter verworden tot dé kotmadammenwijk van Leuven, met huizen propensief Letteren en Wijsbegeertestudenten. Het mag dan echt niet verwonderlijk klinken dat alle acht kringen van L & W - Germania, Romania, Alfa, Mecenas, Muziekhistorische Kring, Historia, Klio en Eoos - deze strategisch gelegen nummer 11 tot hun gezamenlijke fakbar uitgekozen hebben. De laatste jaren is deze keuze echter meer dan eens op de helling komen te staan; er werd zelfs openlijk gesproken over een definitieve sluiting. Na de Peekaa, nu ook 'de Fak' uitgeraamd?

Het verhaal van de fakbar is een niet bijster opbeurende lijdensweg in verschillende stades. De problemen met dit pand duiken immers reeds van in het allererste begin op. De fak van L & W is in feite slechts kunnen opgezet worden omdat er indertijd (de periode 1981-82) moeilijkheden waren op de kamermarkt. Leuven kende toen immers een onrustwekkend kamertekort. Studentenvoorzieningen kreeg van het Algemeen Beheer een aantal patrimoniumhuizen toegewezen om er noodhuysvesting in te organiseren.

De jongste jaren was er echter eerder sprake van een overschot dan een tekort aan kamers, zodat er nog nauwelijks redenen bestonden om een echte noodhuysvesting in stand te houden, laat staan uit te bouwen. Intussen hadden deze huizen niet zelden ten dele een andere bestemming gekregen. Zoals bijvoorbeeld de bewuste Blijde Inkomststraat 11, waar Germania zijn kringkafee installeerde. Een vergelijkbare toestand trof je aan in Tieneststraat 55, waar Politika zich op het gelijkvloers genesteld had. De bovenverdieping diende intussen steeds voor studentenkamers, niet in het minst omwille van de huurgelden die voor de broodnodige financiële ondersteuning van het zaakje zorgden.

Kadootje

De moeilijkheden stapelden zich echter van jaar tot jaar op. Men kan hiervoor uiteenlopende redenen aanhalen: het feit dat studenten nu eenmaal geen gewone huurders zijn, de abominabele toestand van het bewuste huis en - weer een keertje - de Sint-Annasbesparingen. Bovendien zijn deze drie aparte oorzaken compleet met elkaar verbonden, zodat het 'fakbarprobleem' een wel erg complex onding geworden is, waarvan de betrokkenen zelf de zaak niet meer helemaal in de hand hebben.

Vooreerst wordt de natuurlijke gekonfronteerd met de materiële toestand van het pand zelf. Blijde Inkomststraat 11 is namelijk een zogenaamd patrimoniumhuis, een prachtige naam die eigenlijk wil verbergen dat het Beheer momenteel niet weet wat aan te vangen met het gebouw in kwestie en het daarom uitleent aan een behoeftige derde, in dit geval Studentenvoorzieningen. Het hoeft waarschijnlijk geen betoog dat een huis dat voor het Algemeen Beheer niet van onmiddellijke nut is, in werkelijkheid ook niet bijster veel voorstelt. Eigenlijk

lenader je nog het meest de werkelijkheid door te spreken van een gebouw dat vrij snel afglijdt naar een staat van verrotting.

Er zouden bijgevolg hoogdringend grote kosten moeten uitgevoerd worden. Het dak bijvoorbeeld schijnt die naam nog amper waard te zijn, en hetzelfde kan gezegd worden van de brandveiligheid. Doch ook hier duikt het oude refrainje uit onze kindertijd op: "Wie zal dat betalen, wie heeft zoveel geld?" In feite zijn deze kosten allemaal eigenaarslasten, en moet het Algemeen Beheer dus voor de rekening opdraaien. Het Beheer weigert dit echter, daar het huis helemaal niet kan schelen wat er met het huis gebeurt. Het feit dat er in het verleden noodhuysvesting mocht gevestigd worden is enkel te beschouwen als een *gunst*. Vanaf het moment dat er voor hen kosten mee zouden gemoed zijn, is het afgelopen met dit kadootje en zoekt men wel naar een meer rendabele bestemming.

Anderhalf miljoen cash

Studentenvoorzieningen moet dus maar zorgen dat alles in orde geraakt. Wat betekent dat er serieus dient geïnvesteerd te worden. De Technische Diensten berekendende vorig jaar immers dat er voor de meest dringende veiligheidswerken een klein miljoen moest vrijgemaakt worden, en in de nabije toekomst nog eens een half miljoen. Bedenk wel: we spreken dan nog maar alleen over de veiligheidswerken (en niet over het even noodzakelijke groot onderhoud), we hebben het tot dusver enkel over Blijde Inkomststraat 11 en niet over de twaalf andere patrimoniumhuizen waar men, gelijkaardige situaties gekonfronteerd wordt.

Hoewel deze ramingen naar geëwonte als schromelijk overdreven beschouwd werden, stond de Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS) in feite met de rug tegen de muur. Door de inleveringsgolf van vorig jaar waren er al onvoldoende middelen om de gewone werking naar behoren te ondersteunen, laat staan dat men nog zich nog 'fantasieën' kon veroorloven. Er werd wat huysvesting betreft dus een prioriteitenlijst opgesteld. Helemaal beneden hiervan stonden de huizen die zowel onrendabel als onnodig waren. Konkreet betekende dit de fakbars: buitensporige kosten en in feite een luxe. Niet langer de huysvesting, maar wel het kafee was hier immers het belangrijkste ge-

worden. Een veelgehoorde dooddoener luidde dan ook: "Wij moeten toch zeker het bier van de studenten niet gaan subsidiëren?"

Uitzichtloos

Nu is men op de RvS niet echt van slechte wil, en had men wel oren naar specifieke studentennoden als de behoeftes aan fakbars. Alleen, het mocht niets kosten. De situatie kon dus, wat betreft de RvS, behouden blijven indien de kringen alle kosten op zich wilden nemen. Stel je voor wat dit gebaar van 'goodwill' voor de pas gestichte vzw Fakbar L & W betekende: onmiddellijk moesten enkele miljoenen cash op tafel kunnen gelegd worden om niet alleen de veiligheidswerken en het groot onderhoud, maar ook alle mogelijke herstellingen van de schade die vorige huurders aangebracht hadden te betalen. Gewoon een onmogelijke opgave.

Vooraf het betalen van de gekumuleerde schade van alle voorgaande huurders zat de mensen van de fakbar erg hoog. Er werd zo min of meer van hen geëist dat ze een ronduit erbarmelijk gebouw terug in oorspronkelijke staat zouden brengen. In de hall bijvoorbeeld diende het prachtige marmerwerk (reeds tientallen jaren uitgebroken) opnieuw aangebracht; men zag graag dat op zolder de verzamelde rommel van alle huurders van de laatste tien jaar en wellicht lang daarvoor zo snel mogelijk zou weggesluisd worden; een plots ontdekte 'historische ruimte' moest volledig hersteld worden; een vorige huurder had kanjers van gaten in de muren geboord welke hoogdringend hoorden dichtgemaakt te zijn; elders bevond zich een radiator die in de loop der tijden gebarsten was... Kortom: het leek er erg op dat men op goedkope manier probeerde een oud kot terug erg rendabel te maken. Als je dan voor ogen houdt dat de vzw Fakbar L & W ieder jaar gewoon uit het huis kan gewipt worden als het Beheer dat wil, snap je wellicht nog beter het schier uitzichtloze van de situatie.

Oorlogssituatie

Gelukkig toonde Jan de Vuyst, directeur Studentenvoorzieningen, wel begrip voor deze problematiek en kwam er tevens steun van de fakulteit Letteren en Wijsbegeerte in de persoon van dekaan Van Gorp. Om een lange en pijnlijke historie kort te maken: men is intussen tot een vrgelijk gekomen. Uitgangspunten van dit akkoord zijn dat men geen studentenkamers meer mag verhuizen (waarvoor het veiligheidsprobleem flink vereenvoudigd wordt) en dat de kringen geen huur moeten dokken. Men vraagt wel een waarborg, en beperkte herstellingen dienen onmiddellijk uitgevoerd te worden. In plaats van de gewraakte kamers is er nu echter flink wat plaats vrijgekomen, zodat het momenteel mogelijk is geworden dat alle kringen in Blijde Inkomststraat 11 hun permanente

AGENDA

Samenstelling: Jan Van der Linden

Maandag 14 december

- 20.00 u **LEZING** Economie en migrantenproblematiek, door prof. Martens, met video over misbruik van gastarbeiders, sinds de kolonisatie, in Dekenstr. 2, ink. gratis, org. WAEK.
- 20.00 u **FILM** The French Lieutenant's Woman, in Tieneststr. 102, ink. 80, org. Ortho.
- 20.00 u **KONCERT** Het nieuw Belgisch kamerorkest, olv J. Craeyers, werken van Mozart en Schubert, in Stadsschouwburg.
- 20.30 u **PERESTROJKA-FILM** De legende van het fort Souram (1985, USSR, Paradjanov), prijs Filmvondsten 1986, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
- 22.15 u **FILM** The name of the rose, in Tieneststr. 102, ink. 80, org. Ortho.
- 22.30 u **PERESTROJKA** Ga en kijk (1985, USSR, Klimov), anti-oorlogsmonument, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Dinsdag 15 december

- 10.00 u **KOMPUTERBEURS** in de Universiteitshal, org. Aiesec.
- 14.00 u **SEMINARIE** Artificiële intelligentie en 5de generatie software, in Grote Aula, ink. gratis, org. Aiesec.
- 20.00 u **INFO** Dienstplichtwetten, legerdienst, met Van Hoestenbergh, kol. Van De Craen, in Kleine Aula, ink. gratis, org. RVS.
- 20.00 u **LEZING** Wetenschappelijke en technische kodes, door Hans Devroe, in 't Stuc, ink. 140 (nt-leden), org. Werkgroep Literatuur.
- 20.15 u **KONCERT** Leuvens Universitair Koor olv P. Dejans, met werken van Croft, Benoit, e.a., in St-Kwintinkerk, Naamestr., ink. 150/200, org. LUK.
- 20.30 u **PERESTROJKA** De kleur van de Granaatappels (1969, USSR, Paradjanov), niet gemakkelijk te begrijpen, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
- 21.00 u **KONCERT** Raymond Van Het Groenewoud, in zaal Stella, ink. 200/230, org. KVHV.
- 22.30 u **PERESTROJKA** Dagboek (1982, Hongarije, Meszaros), in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Woensdag 16 december

- 09.30 u **SEMINARIE** Computers en telecommunicatie, in Grote Aula, ink. gratis, org. Aiesec.
- 10.00 u **KOMPUTERBEURS** in de Universiteitshal, org. Aiesec.
- 12.00 u **KONCERT** P. Dombrecht (hobo), W. Kujken (gamba) en R. Kohnen (klavecimbel), in L & W, Blijde Inkomststr. 21, ink. gratis, org. fac. L & W.
- 14.00 u **SEMINARIE** Informatiebeveiliging, bankautomatisering, nieuwe automatiseringstrends, in Grote Aula, ink. gratis, org. Aiesec.
- 19.30 u **LEZING** De beurscrash, pellen naar mogelijke oorzaken en gevolgen, door T. Lowette, prof. Cuuyers, in seminarierok 4, Van Ewenstr. 2A, ink. gratis, org. Polekar.
- 20.00 u **DEBAT** Kleinschalige versus grootschalige aanpak van de problemen in de Derde Wereld, in Kleine Aula, org. LBK.
- 20.00 u **LEZING** Een filosofie van hoop, een nieuw elan voor de progressieve beweging, door Ludo Abicht, in De Bohème, Hogeschoolplein, org. Masereelfonds.
- 20.00 u **FILM** The third man (Hitchcock) en daarna een komische verrassingsfilm, in MSI 03-18, Ravenstr., org. feestweek Klio.
- 20.30 u **PERESTROJKA** Angi vera (1979, Hongarije, Gabor), verraad aan de partij, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
- 21.30 u **HAPPENING** Nacht vol vrouwen met Bea Van der Maat, Margriet Hermans, Vaya Con Dios, in Manhattan, ink. 180/250, org. Medica, tvv Arsen onder Grenzen.
- 22.30 u **PERESTROJKA** Chan is missing (1982, USA, Wang), Chinezen in Amerika, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Donderdag 17 december

- 10.00 u **KONGRES** Leopardi e la cultura Europea, rond Italiaanse dichter Giacomo Leopardi, tot zaterdag, in L & W, inlichtingen: Centrum tal. Stud., Blijde Inkomststr. 21.
- 20.30 u **PERESTROJKA** Lichte verwondingen (1983, Hongarije, Szomjas), een vrouw en twee mannen in een tweekamerflat, in 't Stuc, ink. 80/100, org. Stu.
- 20.30 u **VIDEO** Making love, in Vaartstr. 16, ink. gratis, org. Pieter Coutereel Stichting.
- 20.30 u **FILM** Key Largo (1948, Huston), film noir, in aud. Vesalius, org. DAF.

Vrijdag 18 december

- 18.00 u **KERSTKONCERT** Vokale en instrumentale ensembles van het Lemmensinstituut, in Herestr. 53, ink. 120/180, org. Lemmensinst., herhalend concert om 20.30 u
- 20.00 u **TEATER** MIE, door teater Tartara, met een 30-tal mentaal gehandicapte vrouwen, in aud. Minnepoort, Kon. Albertin. 52, ink. 100, org. CC.

Zaterdag 19 december

- 22.00 u **WEEKENDFILM** Le sang d'un poète (1930, Cocteau), in 't Stuc, ink. 60/80, org. Stuc.

TENTOONSTELLINGEN

- Amerikaanse kunst na 1945** (privé-bezit): in Faculty Club, tot 18 december, van 10.00 tot 12.00 en van 14.30 tot 17.00 u, ink. gratis.
- Willy Meysmans:** tekeningen, terracotta's en bronzen, in de Jonge Jacob, Lei 19, tot 31 december, van 11.00 tot 18.00 u.
- Alain Van West:** olieverfschilderijen, in De Spuyse (aan 't Sportkot), tot 22 december.
- Michel Farrell:** recente schilderijen, in Iers Instituut voor Europese Zaken, Broekstr. 1, tot 18 december, van 17.00 tot 21.00 u, ink. gratis.
- Toegankelijke kunst en cultuur voor mentaal gehandicapten:** in foyer aud. Minnepoort, Kon. Albertin. 52, van 15 tot 21 december, van 10.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 17.00 u, ink. gratis, org. CC.

hebben. Of hoe een aanval op de fakbar indirekt tot een grotere eenheid binnen L & W leidt.

Hoewel er nog steeds enkele kleine meningsverschillen en misverstanden circuleren, mak dat geen naam meer hebben in vergelijking met de vroegere oorlogssituaties. Om dit *gentlemen's agreement* dan ook passend te vieren, werd iedereen vorige donderdag in de fakbar uitgenodigd op een receptie. Enkele freaks maakten de hele tent van onder tot boven een beetje presentabel, de schuimwijn smaakte naar meer en de gelaten aanhoorde speches zorgden bovendien totaal onverwacht voor een 'nieuw feit'. Jan de Vuyst kwam immers met een laatste opkikker voor de propen: na gesprekken met de Algemeen

Beheerder was duidelijk geworden dat de toekomst van Blijde Inkomststraat 11 voor de volgende drie jaar verzekerd zou zijn.

Walter Pauli

Veto-index

Voor diegenen die in de *vorige* Veto-jaargang zochten en zoeken naar artikels, foto's of andere Veto-stukken (voor tesis, ergernis, vulnius...) is de volledige *index* beschikbaar op de 's Meiersstraat 5. Je kan hem ter plaatse komen consulteren (op de computer bijvoorbeeld), of je kan een uitgeprinte versie kopen voor de som van 40 Bf.